

INFLIACIJOS BYLA

Kaip ir Nixono likimas lieka neišspręsta

Kongresmanas Mills, sek-madienį kalbėdamas ABC Face the Nation programoje, pranašavo prezidento Nixono atsistatydinimą ar nušalinimą dar prieš šių metų lapkričio mėn. rinkimus. Ne dėl to, kad jo kaltė būtų įrodyta, bet dėl susidariusios atmosferos, kuri vedant prie respublikonų pralaimėjimo šių metų rinkimuose. To bijodami respublikonai spausia Nixoną atsistatydinti, o pats Mills net pasiūlytų priimti įstatymą, kuris suteiktų Richardui M. Nixonui imunitetą nuo galimo teismo persekiojimo. Mat, alternatyva būtų kongreso nutarimas iškelti Nixonui nušalinimo bylą JAV senate. Nepaisant kaip ji pasibaigtų (nušalinimui senate reikia 2/3 balsų daugumos, kurią

VYTAUTAS MĖŠKAUSKAS

nelengva būtų surinkti), ta byla būtų didelė nelaimė visam kraštui...

Pats prezidentas Nixonas, kalbėdamas užpereitą savaitę Chicagoje, atmetė atsistatydinimo mintį ir kelis kartus pabrėžė savo pasiryžimą prezidentauti iki termino galo, t. y. 1977 metų sausio mėn. Jo nuomone, respublikonų likimą nulems ne tiek jo asmuo, kiek bendra krašto ūkinė būklė. Dėl jos jis visą laiką buvo optimistiškas, tuo tarpu iš demokratų pusės visą laiką buvo girdimi reikalavimai valstybei daugiau įsikišti ir reguliuoti ūkinį gyvenimą, nes kitaip krašto laukianti depresija ir panašios nelaimės.

Šiuo metu atrodo, kad prezidento optimizmas buvo daugiau pagrįstas negu jo oponentų pesimizmas. Šiais metais pramonė naujų įmonių statybai ir naujų mašinų įsigijimui numato išleisti 12 bilijonų dolerių t. y. dvigubai daugiau negu 1968 metais. To niekas nedaro depresijai gresiant. Atvirkščiai, skaitomasi su vis didėjančiu pareikalavimu. Ta prasme net arabų naftos embargo išėjo amerikiečiams į naudą, nes paskatino didesnę naftos ir jos pakaitalų ieškojimą, kuris pareikalaus naujo kapitalo ir darbo jėgų. Pagaliau ir naftos produktų pabrangimas privedęs prie didesnių automobilių gamybos sustabdymo ilgainiui turės paskatinti jų greitesnį pakeitimą ekonomiškaisiais. Reikia atsiminti, kad trečdalis dabar naudojamų automobilių yra nesenesni kaip trys metai. Todėl ir be energijos krizės, automobilių pareikalavimas būtų sumažėjęs, benzino trūkumas ir pabrangimas dabar vers juos greičiau pakeisti. Visa tai kalba už ūkinės būklės pagerėjimą dar šių metų antroje pusėje, ką ir pranašauja Nixonas.

Antra vertus, bendras ūkinės būklės pagerėjimas nesumažins nemalono paskiriems asmenims. Juk kainų pakilimas jau pralėkė atlyginimo padidėjimą. Maisto bei naftos produktų kainų pakilimas sausio vartotojų kainų indeksą pakėlė 12%. Reikia atsiminti, kad maistas ir su juo susiję patarnavimai sudaro tik 25% visų vartotojų kainų indekso. Laukiamas geras šių metų derlius, maisto kainų didėjimą galėtų sustabdyti ar net jas numušti, bet nedaug, nes maisto trūkumas jaučiamas visame pasaulyje. Maisto kainas, kurių didžiausias didėjimas buvo tarp pereitų liepos ir spalio mėn., kada jos pašoko net 29%, pasekė naftos produktų kainų tarp spalio ir šių metų sausio pabaigos padidėjimas net 17.9%. Nėra vilties, kad tos sumažėtų.

Maisto ir naftos kainų pakilimas paskatins darbininkus reikalauti atlyginimo padidinimo, kas vėl negalės neatsiliepti kainose ir taip pasikartojanti daina be galo. Infliacija, reikia konstatuoti, jau nėra kapitalistinė ūki kankinanti liga, bet nuolatinis palydovas.

Po šių metų balandžio 30 dienos beveik visos dar likusios ūkinio kontrolės bus panaikintos. Tada prasidės žaidimas tarp pasiūlų ir pareikalavimų, kuris gali priversti ne tik prie kainų stabilizacijos, bet ir sumažėjimo, tačiau ar tauta norės taip ilgai laukti? Objektiviai galvojant, prezidento pakeitimas negalėtų daug ką pakeisti, tačiau logika niekada nebuvo nuolatinis politikos palydovas.

Lietuvių Tautinių Namų Chicagoje metinio susirinkimo prezidiumas. Iš kairės: sekr. E. Songinienė, pirm. J. Jurkūnas ir protokolą skaito valdybos sekretorius M. Valiukėnas. K. Pocius nuotrauka

LIETUVIŲ TAUTINIŲ NAMŲ CHICAGOJE METINIS SUSIRINKIMAS

Metinis narių susirinkimas įvyko š. m. kovo 16 d. 5 val. v., savo pastogėje, Chicagoje.

Susirinkimą atidarė ir jį pravedė valdybos pirmininkas Jonas Jurkūnas, pasikvietęs sekretoriauti Elena Songinienę.

Minutės susikaupimu pagerbtas praėjusiais metais miręs, vienas iš šių namų steigėjų dr. Steponas Biežis.

Pirmininkas J. Jurkūnas pastebėjo, kad šis susirinkimas iš eilės yra septintas ir trečias šioje pastogėje. Laikas parodė, kad šie namai yra reikalingi lietuvių gyvenime ir jais naudojasi daugelis organizacijų. Šie namai įsigyti ne konkuravimui kitiems, bet tik patenkinti lietuvių reikalavimus.

Iždininkas Juozas Andrašius pranešė Namų finansinį stovį. Nors balansas ir pelno ir nuostolių sąta kartu su darbotvarke buvo išsiuntinėta iš anksto visiems nariams, bet iždininkas savo pranešime daugelį sumų detalizavo ir palygino su praėjusių metų apy skaita. Namų pajamos sudaro du pagrindiniai šaltiniai: salė su virtuve ir baras. Gautas pelnas įgalino valdybą mažinti turimą skolą.

Izd. J. Andrašius padėkojo inž. J. Bartkui už

ANTANAS JUODVALKIS

nemokamą atspausdinimą visų apyskaitų ir pranešimų. Tas sutaupė pinigų ir palengvino valdybos darbą. Trečią pranešimą padarė Namų administratorius Bronius Kasakaitis. Praėjusieji metai nebuvo pilnai išnaudoti ir vasaros mėnesiais salė, kai kuriais savaitgaliais, buvo neišnuo-

tušią palaikyti, negu išnuomoti nežinomai publikai.

Džiaugėsi, kad turi gerą šeiminkę, kuri daug prisideda prie namų išlaikymo. Gerai, skaniai ir taupiai gamina maistą. Mūsų didelė vda yra, kad iš anksto nepranešame apie dalyvavimą ir rengėjai nežino dalyvių skaičiaus. Užsako 200 asmenų, o susirenka tik šimtinė ir atvirkščiai. Namų

Trys sekretoriai vakarienės metu diskutuoja įvairias lietuviškas problemas. Iš kairės: Vilties draugijos - A. Juodvalkis, Tautinių Namų - M. Valiukėnas ir PLB - J. Šiajus. K. Pocius nuotrauka

mota. Maži parengimai ar organizacijų susirinkimai yra nepelningi, bet stengiamasi visus patenkinti, kad ir be pelno. Kai kurios organizacijos pasinaudoję sale užmiršta ne tik atsilyginti, bet ir padėkoti. Kitą kartą geriau apsimoka salę

šeimininkams sunku pasiruoti ir svečius patenkinti arba tenka lįsti į skyelę. Geriausi parengimai yra vestuvės. Rengėjai žino pakviestų svečių skaičių ir atitinkamai galima pasiruoti.

(Nukelta į 3 psl.)

Padėkokime, pagerbkime ir paprašykime

Dažnai kalbame: mums reikia surasti kuo daugiau įtakingų JAV politikos vairuotojų, kuri geriau suprastų ir mūsų pastangas kovoje už Lietuvos išlaisvinimą iš okupanto. Tokių asmenų ieško mūsų vadovaujantys veiksniai. Jų suranda. Įtakingų politikų suranda ir mūsų mokslo žmonės bei visuomenės veikėjai. Užmegstos pažintys stengiamasi išlaikyti, o kai reikelas iškyla — prašome tokių politikų talkos.

Reikia pasakyti, kad lietuviai amerikiečių tarpe turi neblogas pažintis ir yra suradę JAV senate ir kongrese atstovų, kurie lietuvių pastangas supranta ir įvairiomis progomis iškelia viešumon okupantų daromas skriaudas Lietuvai.

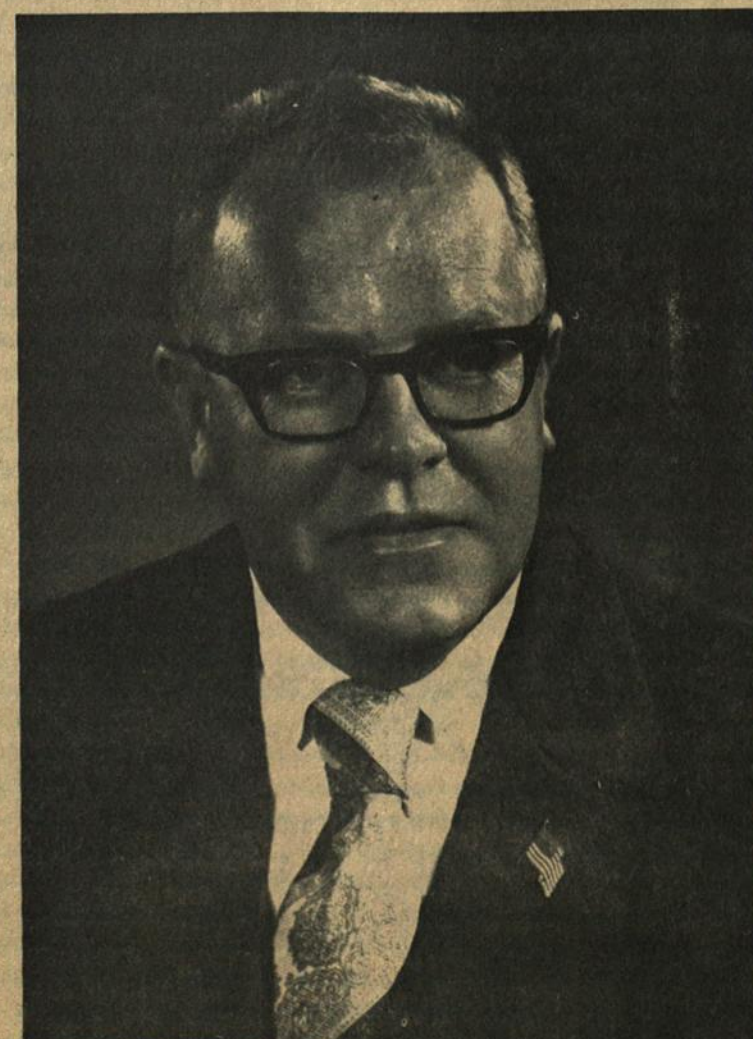
Chicagoje turime energingą, lietuvių reikalus gerai pažįstantį, nuoširdų Lie-

tuvos bylos gynėją JAV kongreso narį Edward J. Derwinski. Jis yra kalbėjęs minint Lietuvos nepriklausaktis. Jis su inž. Valdu Adamkum sudarė sąlygas ir poniai Nixon atvykti į Tautinių šokių šventę. Jis ir kongrese prabyla Lietuvos reikalu. Neatstumia ir lietuvių delegacijų. Žodžiu jis yra nuoširdus lietuvių draugas.

Tad tokį asmenį turime gerbti, branginti ir reikalui esant jam padėti.

Chicagoje suplanuotas komitetas, kuris kaip tik ir imasi iniciatyvos atitinkamai pagerbti šį kongreso narį E. J. Derwinski. Pagerbimas įvyks gegužės 5 d. Jaunimo centre. Šiuo metu planuojama pagerbimo programa. Apie komiteto sudėtį ir programą pakalbėsime kitą kartą.

(Nukelta į 2 psl.)

Kongresmanas Edward J. Derwinski

Susirinkimo dalyviai atidžiai klausosi valdybos pranešimų.

K. Pocius nuotrauka

ALGIRDAS LANDSBERGIS RAMPOS ŠVIESOJE

Ne apie dramos veiklą rampos šviesoje kalbame. Kalbame apie dramaturgą, rampos šviesoje susitikusį su jo veiklą mylėtoju auditorija.

Lankydamasis su paskaitomis Kalifornijos universitetuose, Algirdas Landsbergis priėmė Los Angeles lietuvių dramos sambūrio kvietimą dalyvauti specialia vakare jo draminei kūrybai pagerbti. Dramos sambūrio pirmininkė Gražina Raičienė ir režisierė Dalila Mackialienė parodė puikią iniciatyvą panaudoti autoriaus viešnagę jo prezentacijai ir įmanoma pilnybe paliesti gausią ir sudėtingą jo scenos repertuarą.

Algirdą Landsbergį losangeliečiai gerai pažįsta. Su pasisekimu Dramos sambūris pastatė 'Penkis stulpus turgaus aikštėje'. Vėliau, Dramos sambūrio scenos veiklų konkurse A. Landsbergis laimėjo pirmą vietą ir premijuotasis 'Paskutinis piknikas' išvydo rampos šviesas Los Angeles scenoje.

Kovo 16 d. losangeliečiai lietuvių susitiko su žinomu dramaturgu.

A. Landsbergis paskaitė ištrauką iš komedijos 'Barzda', Baltramiejaus monologą iš 'Paskutinis piknikas', ištrauką iš komedijos 'Meilės mokykla' ir dramos 'Gluosniai vėjuje'. Kartu su sambūrio režisierė D. Mackialienė, jis suvaidino dialogo sceną iš 'Vėjas gluosniuose'.

Subtilus, artistiškas, puikių niuansų kupinas tekstų perteikimas tikrai imponavo klausovams. Tačiau, autorių tarpe retai įvaldomą arsenalą, Algirdas Landsbergis valdė su pavydėtinu lengvumu, su aktorišku igūdžiu. Balso moduliacija gerai suderinta su teksto nuotaika: ironiška 'Barzdos' fragmente, pašaipūniška 'Gluosniai vėjuje', dramatiškai-nervinga 'Paskutinio pikniko' monologe. A. Landsbergio judesiai santūrus, išieškoti, atatiną scenos evoliucijai. Žavūs plastiškai rankų mostai. Mimika akompanuoja žodžiams su tikra teksto gilinimo gracija. Savo tekstūrą dramaturgas dažnokai glėbė minoriniais tonais, kas yra neatskiriama jo lyrizmo sudėtinė. Lyrisis akcentas dvelkė ir labiausiai ironiškuose fragmentuose.

Per Baltramiejaus monologą iš 'Paskutinio pikniko' buvo nesunku nuspėti idėją kūrybinio jo metodo prigimtį: tai santykio pajutimas su personažo kūnu ir scenine erdve. Šis pabrėžti gyvas monologas gali būti sekmingai naudojamas deklamaciiniuose solo pasirodymuose.

Vakaro repertuaro parinkime buvo jausti tam tikrą ritmą, bangavimą nuo lyriinių, žodingų, ilgokų sakinių dramose 'Vėjas gluosniuose' ir 'Penki stulpai' iki trumpų, sarkastiškų pareiškimų 'Barzdos' ir 'Meilės mokyklos' scenose. Atsargus artėjimas prie avangardinio teatro su Ionesco motyvais 'Barzdoje'. Įdomi melancholiška ironija (a la mano mylimojo Ghelderode) "Sudiev, mano karaliau" vienaveiksmiškumo. Šio ritmingo bangavimo akordai vėl sugrįžo į nostalgiką Baltramiejaus lyrizmą, į pašaipūnišką 'Gluosniai vėjuje' sceną su pasimetusių žemėje angelėliu.

Visas vakaras buvo, nelyginant, Algirdo Landsbergio dramatinė antologija. Tų fragmentų rikiuotė liudija ištisinį autoriaus lyrizmą, kuris nudažo jo dramą, komediją, avangardinį farsą. Avangardizmo prigimtyje, tai dėsnis, tas akcentas palaikytinas autoriaus nenoru atitrūkti nuo siužeto autonomiškumo. Sąlyga nėra būti avangardizmui irodirinėti. Pasitalkinę patriotines savo nuotaikas, mes laikome lyrizmą lietuviško peizažo ir autoriaus lietuvių esminę savybę, prigimtį, neišduodama vertybe, buvimu savi mi ir išlikimu savyje.

Puikūs šios dramatinės Algirdo Landsbergio antologijos patiekėjai buvo Los Angeles lietuvių dramos sambūrio nariai. Lietuvių visuomenė žino juos iš jų laimėjimų Chicagos teatro festivalyje. Ir vėl regime beturį plačių galimybių, didelių sceninio meno atsiekimų medžiagą. Fredas Prišmantas ir Algimantas Žemaitaitis suvaidino sargybinių pašnekesio sceną (Vėjas gluosniuose) ir dialogą

iš 'Penkių stulpų'. Aktoriai gerai įsikverbė į tų savo prigimtį skirtingų scenų specifiką. Sulyrintas 'naturalizmas' istoriniame siužete ir 'Penkių stulpų' dramatismas, buvo tiksliai akcentuoti. Viltis Jatulienė buvo ekspresyvi, gaivalinga Anelės monologe iš 'paskutinio pikniko'. Aktorė pabrėžė komišką personažo tragizmą, perpintą apmaudu, kada suvoktas laikas faktorių, negailestingai triuškinantis ateitį. Raisa Urbonienė ir Jonas Janušauskas suvaidino vienaveiksmi 'Sudiev, mano karaliau'. Jie palaipsniui, rūpestingai, įtikinančiai priėjo prie vienaveiksmio zenito, prie konflikto ribos, kuri siekia iliuzijos žuvimą, negailestingos tikrovės triumfą.

Algirdas Landsbergis ir Dalila Mackialienė 'Vėjas gluosniuose' dialoge, meilės scenoje buvo puikūs tonacijų atbaigtumu, kurių scenos nuotaikų kaita gausiai pateikia aktoriui. Priprato matyti Dalilą deklamuojančią rimuotus, eilėraščių rėmuose uždarius tekstus. Šioje scenoje žavėjomės kaip prizinga vilioke, kuriai pa vyksta nuvairuoti savo partneri į neišvengiamą jam 'pralaimėjimą'. Autorius buvo tas, kam, tradicijai tenka spyriotis, ieškoti argumentų ir pralaimėti...

Algirdo Landsbergio dramų vakaras Los Angeles lietuviškoje scenoje buvo neabejotinas erudicinis džiaugsmas auditorijai, puiki treniruotė scenos personalui. Svečio dramaturgo toks aktyvus bendradarbiavimas su vaidilomis yra neabejotina šio vakaro šventiško priežastis.

Jurgis Gliada

ARCHEOLOGIJA, IŠKASENOS IŠ PO Sniego

Skaitytojas neturi nustebti, perskaitęs šio rašinio pavadinimą. Kai kalbama apie sovietinių kolchozų tvarką ir toks pavadinimas turi savo raišią.

Draugas A. Kilius, yra reikšmingas vyras ir jo pareigos įvardinamos septyniais žodžiais: Mechanizacijos ir elektrifikacijos instituto vyr. mokslinis bendradarbis. Puošnus pavadinimas yra vertimas iš rusų kalbos, bet pačios mokslinio bendradarbio pareigos yra labai konkrečios ir toli gražu ne moksliškos. A. Kilius važinėja po sovchozus ir kolūkius ir ieško 'aplaidumo' faktų. Tokių apstu. Daug ieškoti nereikia. Tokių 'aplaidumo' faktų rasti ant kiekvieno žingsnio. A. Kilius ra-

portuoja apie liūdus savo atradimus centrui, o prie progos ši bei tą brūkšteli ir spaudai.

Sniegui iškritus A. Kilius gavo kelialapį apsukti Kap-suko rajoną. Apie savo komandiruotę jis rašo 'Valstiečių laikraštys' Nr. 149.

Kapsuko tarybinio ūkio technikumui Atžalyno skyriuje aplink kalvę sukiojosi keletas vyrų. Jie šnekučiausi. Tik gero tarėsi, kaip vieną ar kitą padargą iš sniego iškasus, prie kalvės atsivilkus...

Iš tikrųjų, tai buvo didelė 'technikumo' problema. Iškrito sniegas ir neperžvelgiama savo danga užklojo laukuose paliktus, išmėtytus padargus. Tarnautojai, žemdirbiai, traktoristai pasiju-

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukakties minėjime SLA centre kovo 2 d. kalba Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, kuriam vasario 11 d. sukako 65 m. amžius. Dalyviai su šia reikšminga sukaktimi jį pasveikino. Kairėje sėdi: E. Mikužintė, G. Meiliūnienė ir SLA prez. P. P. Dargis. Charles Binkins nuotrauka

to esą ... archeologai, kuriems tenka ieškoti vasaros darbų iškasių. Kaip Pompėjos archeologinės vertybės šimtmečius ilsisi po Vezuvijaus lavos sluoksniu, taip Atžalyno technikumui padargai ilsisi plačiuose laukuose po sniego danga.

Štai pamėgink ir surask kur padėtas sėjamosios sietas, kuris žūt būt reikalingas dabar sėjamąją remontuojant. O kur pamestas po sniegu mechaniško grėblių velenas? Ką bekalbėti apie 'smulkmenas': sąvaržas, kombaino diržas, replės, atsuktuvai... Surask juos, sivei kas, po storoku sniego sluoksniu! Archeologiniai kasinėjimai iš po sniego nevyksta, dalių nėra ir vyrams tenka 'šnekučiuotis prie šaltos kalvės'.

Ne geriau ir technikumui kalvės patalpoje.

- Kalvėje taip pat nemažai sniego, nes stoge žiojėja skylė. Buvo jau priešpiečiai, bet žaizdras nesikūreno, - dėsto A. Kilius.

- Remonto patalpoje apstu purvo, ant žemės - remontuojamų traktorių dalys, o ant pasieniais išrikiuotų stalų - ko tik nori. Pamatykite čia ir kombainų diržų ir dienos šviesos lempų, ap-rūdijusios skardos lakštų, senų detalių...

- Traktorininkas A. Stankevičius tuo metu nuiminėjo vikšrus nuo traktoriaus. Purvas krito ant betonotų grindų.

- Kodėl nenuplovėte traktoriaus prieš įvažiuodami į dirbtuves? - paklausėme.

- Užšalo ir nebespėjau, - paaiškino traktoristas.

Viską paaiškina netikėtu šalčiu. Dėl to, esą, remonto grafikas sugriuvo. Remontuojami neišvalyti mechanizmai. Ar ilgai toks 'remontas' trvers?

- Liūdniausia, - dėsto A. Kilius, - kad mokomasis ūkis ne išimtis Kapsuko rajone. Igliskio kolūkio mechanizacijos kieme irgi pasigedome tvarkos.

Surašomi defektiniai remonto žiniaraščiai.

Kada atslugs netikėtas šaltis, vėjai nugairins sniegą, pradės medžioti po laukus 'technikos' detalių, instrumentų, inagių, be kurių neįmanoma pradėti remonto prie pro lubų skylę apsnigto kalvės žaizdro. Tuo tarpu, padėtis, kaip tolimoje Pompėjoje: iškasienos po lava, po sniegu...

Kaip gera, kad kapitalistinė Amerika priaugina pakankamai grūdų tarybinį žemės ūkį pavaduoti. (j)

WOMEN
TO CLEAN BOWLING LANES DAYS
COUPLES
TO CLEAN BOWLING LANES
NIGHTS
WESTERN SUBURB
216-777-0190

Padėkokime, pagerbkime...

(Atkelta iš 1 psl.)

Dabar gi svarbu, kad Chicagos lietuviai šiame kongreso nario Edward J. Derwinski pagerbime kuo gausiau dalyvautų.

Atsimintina, kad mes į jį turėjome daug prašymų. Jis mums daug kartų padėjo. Tad šia proga, gausiai susirinkę, jam padėkokime už atliktus darbus. Savo da-

lyvavimu parodysimė, kad mes vertiname jo talką. Drauge bus proga paprašyti, kad ir ateityje jis kongrese gintų Lietuvos bylą, keltų okupanto daromas skriaudas ir išliktų nuoširdžiu lietuvių draugu.

Problemų turime daug, o tokie vyrai, kaip E. J. Derwinski gali mums padėti. Jurgis Janušaitis

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor
Chicago, Ill. 60601

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

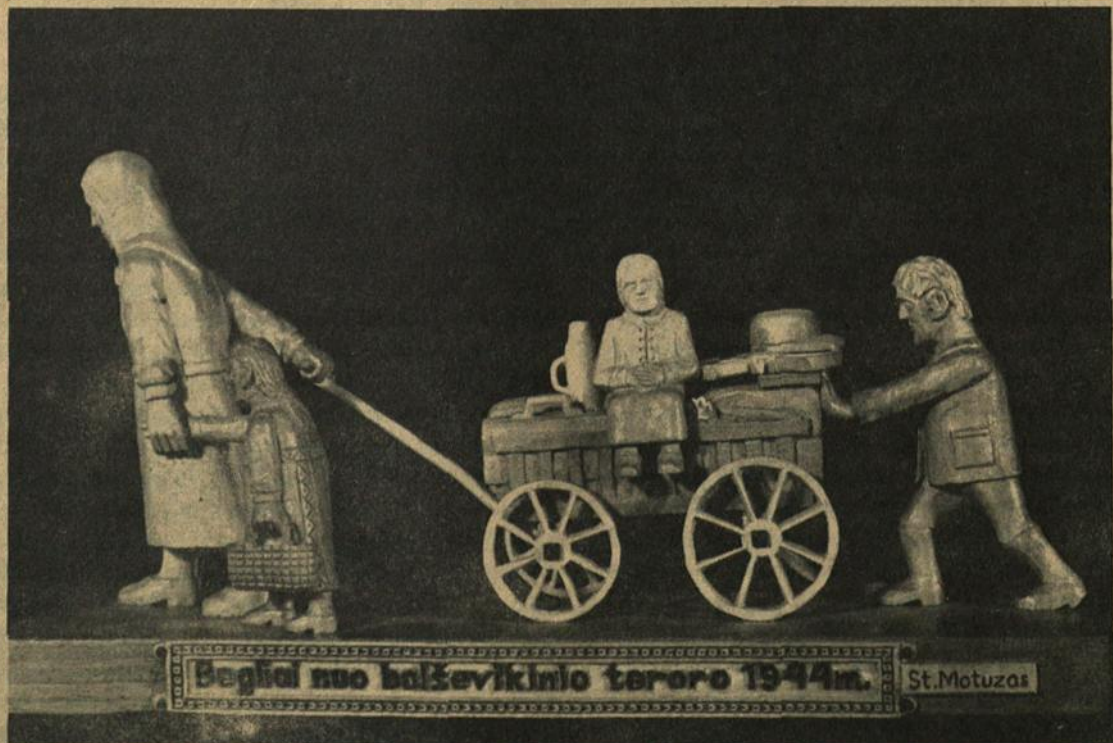
MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Šie metai primena liūdną sukaktį. Prieš 30 metų, grįžtant raudoniesiems budeliams į Lietuvą, daugelis su skaudančiomis širdimis turėjome palikti Tėvynę ir pasitraukti į nežinią. Tai liūdnai sukačiškai atžymėti, Vakarų Vokietijoje gyvenęs skulptorius Stasys Motuzas išdrožinėjo iš medžio skulptūrą "Bėgliai nuo bolševikinio teroro 1944 m." Vokiečių laikraščiai aprašė šią sukaktį ir įsidėjo šios skulptūros nuotrauką, kurią čia perspausdiname.

DIRVA THE LITHUANIAN NEWSPAPER

Telephone: (216) 431-6344

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO • PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS, INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKŪNAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS • PRENUMERATA METAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSIKIRO NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR TAI SOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI GRAŽINAMI TIK AUTORIAMIS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

REDAGUOJA: VYTAUTAS GEDGAUDAS IR ALEKSAS LAIKŪNAS

"DETENTE" BRAŠKA

Kad 'detentė' (atlydis, atsilimas) tarp Jungtinių Amerikos Valstybių ir Sovietų Sąjungos būtų braškė, rodo daug žymių. Tiesa, tas "atlydis" buvo naudingas tik sovietams, bet ar jie jo nuosirdžiai siekė, tai jau kitas klausimas. Neveltui ir JAV sekretorius Henry Kissingeris šiomis dienomis išskubėjo į Maskvą "pasikalbėti įvairiais svarbiais klausimais", atrodo, kad ir apie tą "detentę".

Štai, New Yorko vokiečių dienraštis paskutinėmis dienomis paskelbė kelis labai įsidėmėtinus vedamuosius straipsnius ir tos nelemtos "detentės" klausimus. Pz., klausiamas, ar sovietai iš tiesų nuosirdžiai siekia to "atlydžio"? Jei taip, tai kodėl nuo "detentės" prasidėjimo jie sutraukė į vakarus nuo Uralo apie 400 šarvuotųjų ir keliasdešimt motorizuotųjų kariuomenės divizijų? Kodėl Rytų Europos satelitinuose kraštuose jie padidino savo kariuomenės skaičių net iki 350,000 vyrų? Kodėl, nežiūrint visų pasižadėtų susitarimų nedidinti atominio apsiginklavimo, jie didele sparta meta į jūras vis naujus ir naujus atominiais ginklais apginkluotus povandeninius laivus, kai čia pat visomis triūbomis triūbija, kad jie ir tik jie vieni siekia taikaus susyvenimo ir bendradarbiavimo?

Kai šiomis dienomis Jungtinės Amerikos Valstybės dėjo didžiausias pastangas, kad tik kaip nors pasiekti kokio nors taikingo sprendimo tarp žydų ir arabų, žiūrėkime, ką šiuo reikalus darė sovietai. Laikraštis turi visai rimtų žinių, kad Maskva savo radijo transliacijose arabų kalba į Artimuosius Rytus stengėsi arabų klausytojus įtikinti, "kad jie turi amerikiečius nubauti (neduodami alyvos) todėl, kad Washingtonas yra didžiausias jų priešas,

nes visomis išgalėmis remia Izraelį".

Nežiūrint to, išvedžioja toliau laikraštis, arabai vis tik rusų nuosirdumui suabejojo ir šiomis dienomis embargo atšaukė, nors ir "laikini". O tie arabų kalba radijo siųstuvai diena iš dienos kalė, kad "jei embargo bus peranksti atšauktas, tai Jungtinės Amerikos Valstybės palaidos dabar taip sėkmingai pradėtą Artimųjų Rytų krizės išnarpiojimą", kad arabai stengtųsi ir toliau savo alyvą laikyti "po raktu", kad tik jos neitektų amerikiečiams.

Atrodo, kad Kremliaus viešpačiai labai nustebo tokiu arabų neklusnumu. Juk, išskaičiuoja laikraštis, ar Sovietų Sąjunga neapginklavo pačiais moderniausiais ginklais Egipto ir Sirijos? Ar sovietai nepastatė ant Nilo upės Ašvano užtvankos, kai amerikiečiai to nepanorėjo padaryti? Ar Sovietų Sąjunga nerėmė arabus visur ir visuose frontuose ir visuose jų siekimuose? — Taip, atsakoma. Maskva tikrai taip darė ir ne tik taip, bet dar ir daugiau. Kaip tik tos tūkstanteriopos sovietų pastangos arabų tarpe ir iššaukė nepasitikėjimą. Jie, būdami aiškūs nacionalistai ir karšti musulmonai, galop įžiūrėjo, kad sovietai po priedanga ekonominės ir karinės pagalbos, patys nori arabų kraštuose įsiviešpatauti. Ir galop pamatė, kad tik Amerika laiko savo rankose Artimųjų Rytų taikos raktą.

Laikraštis labai taikliai nurodo, kad jau pribrendo laikas paabejoti, kad Sovietų Sąjunga tikrai nuosirdžiai siektų tos "detentės". "Ji (Sovietų Sąjunga) kaip anksčiau, taip ir dabar nuolat ir nuolat randa įvairiuose pasaulio kampuose opių strateginių židinių ir stengiasi ten kelti neramumus, nors stygą pertempti ir bi-

LIETUVIŲ TAUTINIŲ NAMŲ CHICAGOJE

METINIS SUSIRINKIMAS

(Atkelta iš 1 psl.)

Šiais metais salės naudos jimas yra patenkinamas.

Pirmininkas Jonas Jurekūnas pareiškė padėką išdėdinti Juozui Andrašūnui ir Namų administratoriui Broniui Kasakaičiui už kruopščiai atliktas pareigas. Taip pat pirmininkas gyvenimiškai paryškino kai kurias balanso sumas. Skola sumažėjo 11,000 dol., pakeistas Namų šildymas, kainavęs 6000 dol., įrengtas — pagražintas baro kambarys, įdėtos antros durys prie įėjimo, kad sutauptų šilumą. Ta pačia proga padėkojo dailininkui Daugvilai, Kuzmickui, Juškui ir kitiems tartininkams už jų darbą ir rūpestį. Tvarkomasi ūkiškai ir daug darbų atliekama talkos būdu.

Namai atlieka kelias paskirtis: ūkinę, visuomeninę, kultūrinę ir kt. Vyko kultūrinės popietės kartu su Lietuvių Moterų Federacijos Chicagos klubu. Praėjusios popietės buvo gana sėkmingos, o kai kurios sutraukė net rekordinį svečių skaičių.

Pranešimus papildė direktorių Tarybos prezidiumo vicepirmininkas dr. Juozas Bartkus (pirm. M. Rėklaitis yra išvykęs poilsiauti). Jis pastebėjo, kad Tarybos prezidiumas darniai bendradarbiavo su valdyba. Sveikino gausiai susirinkusius narius ir dėkojo valdybai už sąžiningai ir pasiaukojančiai atliktas pareigas. Namai yra, jie gerai ir tvarkingai užlaikomi, skolos mažėja, pagerinimai daromi, tai ko daugiau bereikia.

Pirmininkas J. Jurekūnas žvilgtelėjo į ateitį ir kvietė narius pasisakyti. Valdyba ir Taryba turi tam tikrų užmojų, tik turimoji skola priklaiko.

Salę reikėtų nupiginti, nes lietuviškos organizacijos silpnėja ir neįstengia į parengimus pritraukti pakankamai žmonių. Joms reikia daryti nuolaidas, bet turima skola to neleidžia padaryti. Turimas sklypas Lemonte, galima būtų panaudoti išvykoms-gegužinėms,

jo". Esą, arabai jau įsitikino, kad tik su Amerikos pagalba jie gali išsikapanoti iš visų savo bėdų. Kaip oficialiai pranešta, šiomis dienomis Amerikos karo laivai padės egiptiečiams valyti Suez kanalą. (ab)

bet reikia jį atitinkamai patvarkyti ir pritaikyti, o be pinigų ir čia nieko nepadaryti. Šiems ir kitiems pagerinimams įvykdyti Valdyba skelbia naujų narių vajų ir prašo visus narius savo įnašus padidinti. Teoretiškai atrodo labai lengva. Turime 316 narių ir jei jie sudėtų papildomai po šimtinę, skolos nebelyktų. Praktiškai taip nėra. Todėl valdyba kviečia savo turimus įnašus didinti ir ieškoti naujų narių.

Vakarienes metu savo įnašus padidino šie nariai: Kasakaičiai 600 dol., Berkelis 200 dol., Songinai, Uznys, Kijauskas, St. Jurekūnas ir XY po 100 dol. Biežienė paaugojo Namams velionio dr. St. Biežio turimas akcijas 1080 dol. ir Jonaitis 100 dol. Vajaus pradžia tikrai graži ir laukiama kitų narių prisidėjimo.

Pabaigoje pirm. J. Jurekūnas, už taip gražiai atliktas pareigas, padėkojo visiems Valdybos nariams: Zitai Visockienei, J. Andrašūnui, Br. Kasakaičiui, M. Valiukėnui, N. Juškui, Č. Modestui, J. Činkui ir A. Vengriui.

Diskusijos

Diskusijas pradėjo J. Vaitiekūnas, pasisakydamas už turimo sklypo išnaudojimą. Reikia pastatyti pastogę, įrengti piknikavimui aikštes, privežti statų, suolų ir rengti ar nuomoti gegužinėms. SLA vyrų kuopos pirm. V. Uznys pasisakė, kad jis atstovauja kuopą ir pirmą kartą esąs tokiam susirinkime. Esąs nustebintas ir sužavėtas dirbamu darbu. Pats duosias šimtinę ir rekomenduosias kuopą padidinti savo įnašą. Jis pirmas užsakovs vietą kuopos rengimams gegužinė-piknikui.

Skeivys — už dyką nieko nėra. Organizacijos, kurios nemoka nuomos, o naudojasi sale už dėkui, turi ateiti ir patalpas išvalyti. Salę reikia daugiau reklamuoti ir išnaudoti. Kaip pavyzdį paėmė polaidotuvinės vaišės. Reikia susitarti su laidotuvių namų laikytojais, kad jie patartų savo klientams pietus ruošti šiuose namuose. Patalpos būtų išnaudojamos ir parastomis dienomis ir nubirėtų vienas kitas doleris.

T. Blinstrubas prašo prie apyskaitų pridėti dar vieną lapą — palyginimo lentelę, jei Valdybai nesudarytų ypatingų sunkumų.

P. Vėbra mano, kad pateikta apyskaita yra pakankama ir nėra reikalo ant Valdybos pečių užkrauti naują darbą. Valdyba davė paaiškinimus ir to pakanka.

Ramanauskas — neįsivėlimas į didelį popierizmą, o dirbim konkretesni darbą.

Fabijonas mano, kad atėjo laikas galvoti apie didesnę objektą. Reikia daryti biznį. Turimą gerai parduoti, o pirkti kitą — didesnę ir daugiau pritaikytą mūsų poreikiams. Skolą likviduoti pamažu.

A. Juodvalkis mano, kad bankinė skolą nėra reikalo skubinti atiduoti. Atliekamus pinigus panaudoti pagerinimams ir patvarky-

Vakarienes metu prie valdžios stalo. Iš kairės: V. Jurekūnienė, dr. J. Bartkus, D. Bartkuvienė, inž. E. Bartkus ir valdybos pirm. inž. J. Jurekūnas.

mams.

Pirmininkas J. Jurekūnas atsakydamas iškeltoms mintims bei sugestijoms, paaiškino, kad banko skolą nesiskubinama likviduoti, o pirmoje eilėje stengiamasi atiduoti privačias skolas. Visi siūlymai yra gražūs ir vertingi, bet jiems įvykdyti reikia papildomo kapitalo. Todėl Valdyba ir kreipiasi į narius ateiti jai į talką su kelti atitinkamą kapitalą.

Kiti siūlymai ar pageidavimai buvo daugiau techniško pobūdžio, bet neesminiai.

Dr. Juodikis — pirmininkas J. Jurekūnas dėkojo visiems, o jam niekas. Siūlo valdybos veiklą patvirtinti ir išreikšti jai padėką, ypač pirmininkui Jonui Jurekūnui. Susirinkimas gausiais plovimais tam pritarė.

Direktorių rinkimai

Nominacijų komisija: dr. J. Bartkus, P. Vėbra ir A. Šošė į kadenciją baigusiu direktorių vietas pasiūlė tuos pačius asmenis: dr. Juozą Bartkų, Eugenijų Bartkų, Kazimierą Pocių, Petrą Vėbrą, Stasį Virpšą ir Juozą Žvynį. Korporacija Neo-Lithuania savo atstovu paskyrė Joną Valkiūną ir LTS-gos Chicagos skyrius — Juozą Andrašūną.

Susirinkimas vienbalsiai pritarė.

Direktorių Taryboje, be ankščiau minėtų, dar yra: dr. V. Dargis, Br. Kasakaitis, C. Modestavičius, M. Rėklaitis, A. Vengrys ir A. Visockis.

Baigdamas pirm. J. Jurekūnas pristatė Kazimierą Oksą, kandidatuojančią respublikonų sąrašą į Chicagos sanitarinio distrikto patikėtinus ir paprašė už jį pabalsuoti.

Uždarydamas gausų ir gražiai praėjusį susirinkimą pirm. J. Jurekūnas dėkojo už aktyvų dalyvavimą ir pakvietė visus pasilikti vakarieneje. Vakarienes metu aktorė Zita Kevalaitytė-Visockienė perskaitė savo humoristinės kūrybos apie šių dienų aktualijas: ilgaplaukių jaunuolių ir mini sijonuotus jaunuoles, o taip pat ir plikius ir žilaplaukius senuolių. Jos kūryba visų buvo labai šiltai priimta. Taip pat Zita Visockienė

sėkmingai pravedė anksčiau minėtą pinigų telkimo vajų.

Aktorė Zita Kevalaitytė-Visockienė skaito savo humoristinę kūrybą. K. Pocius nuotrauka

Baigiamosios pastabos

Susirinkimas buvo gausus, tvarkingai prarastas ir pozityvus. Daugelis pareiškė savo nuomonę diskusijų metu, o dar plačiau išsikalbėjo besivaišindami gardžiai paruošta vakariene.

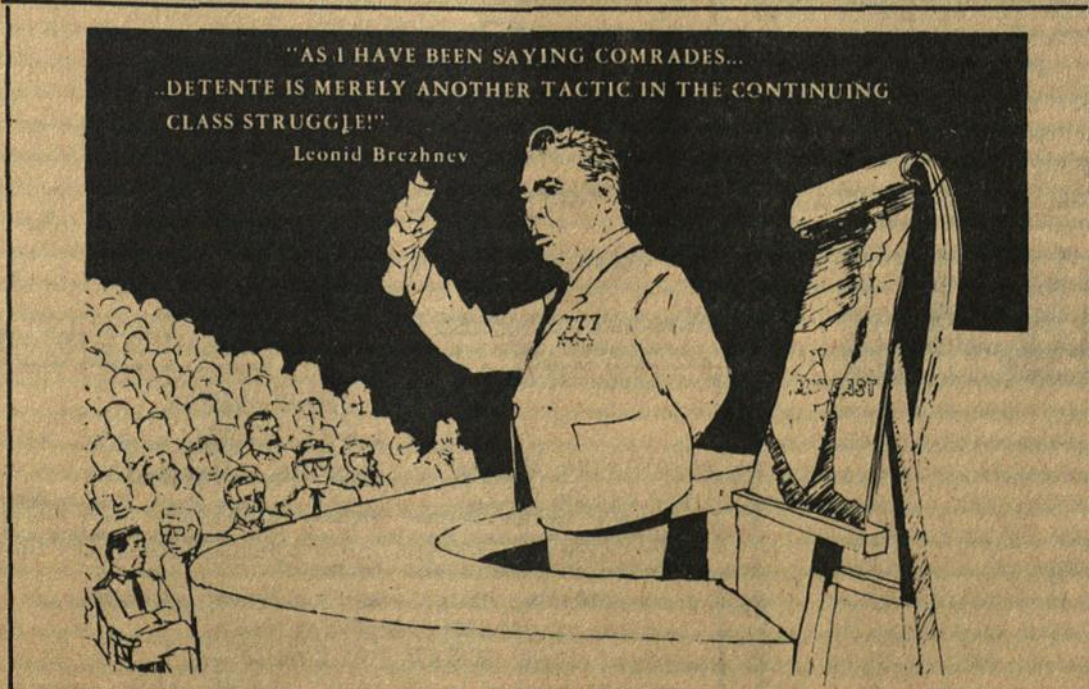
Šioje vietoje norisi grįžti prie Lemonte turimo sklypo ir jo išnaudojimo. Teisingai pirm. J. Jurekūnas susirinkimo metu pastebėjo, kad šis sklypas yra lyg skydas prieš visokias negalias. Bėdos atveju, galima jį likviduoti su geru pelnu ir padengti turimą skolą. Bet jo ir kitų nuomonė yra ir pasiliko, kad sklypas neparduotinas, o laikytinas.

Dėl sklypo panaudojimo piknikams ir padarymo atitinkamų įrengimų, reikalingos gilesnės studijos. Šiandien, žinant darbo ir medžiagų aukštas kainas, reikia labai gerai apskaičiuoti ar įdėtą kapitalas atneš pelną ar duos nuostolį.

Sklypas yra atokiau nuo Chicagos, sunkiau pasiekiamas ir ar atsiras žmogus, kaip čia Br. Kasakaitis, kuris tuo sklypu rūpinsis, jį prižiūrės, rinks iš piknikautojų mokesčius ir t.t. Įrengimai, kad ir menki (neskaitant pastogės) irgi kainuos nemažas sumas. Įsigytą inventorių (stalus, suolus ir kt.) laikomą atviroje vietoje, išvogs ir per trumpą laiką jo neliks. Tad ką nors darant reikia labai gerai išstudijuoti, kad vietoj laukiamo pelno nebūtų vien tik nuostoliai.

Namų administratorius Br. Kasakaitis (sėdi dešinėje) klausosi pašnekesio dėl salės naudojimo. K. Pocius nuotrauka

BREŽNEVAS: -- Kaip jau minėjau draugai... detente tėra tik kitas taktikos būdas tebetrunkančioje klasių kovoje!

VOLGOS VIEŠNAGĖJE (2)

AGA

VOLGOGRADĖ NEĮMANOMA
RASTI KĄ NORS
LINKSMESNIO...

Mus suskaičiuoja ir veža į pionierių stovyklą. Kazano darbininkų vaikai atostogauja. Mums atvykus jie ploja ir ploja. Kietas, išstudijuotas plojimo ritmas. — Čia puiki organizacija! — sako man šveicaras. Vaikų suformuotu keliu veda mus į klubą. Sienos nuklijuotos sovietų herojais. Ant scenos, po Lenino žodžiais: — Menas — liaudies nuosavybė — susigrupuoja choras ir vaikai dainuoja tautų draugystės himnus. Malonumas žmonėms, mylintiems drausmę be judesio stovinčius vaikus. Užhipnotizuoti galingos, virš savo ego partijos, jie čia mokomi prisitaikyti prie valstybės norų ir frazeologijos.

— Ką tu žinai apie Lenina? — vokiečių žurnalistas klausia vienos mergytės, moka anglų kalbą. Ji nedrąsiai traukiasi nuo mūsų. Atsisuka į didelį paveikslą: Leninas su savo drauge Krupskaja, vaikučiai eina jį priekyje tarp gėlių ir žolynų. — Leninas — mūsų išvadotojas, myli vaikus. — Tą ji žino apie Lenina. Jie dainuoja: "Pionieriai geri draugai, tą žino Pietuose ir Rytuose". Dainą apie linksma vyratinką ir apie "gerus vyrus, kuriuos danųje pašovė vokiečių kariai". Vadovas mums verčia dainas. Amerikonai ploja, kaip paprastai, kai kas nors dainuoja.

Mums išvažiuojant pionieriai vėl suformuoja parada. Bet jie kažką turi rankose ir jų prižiūrėtojai nelabai patenkinti. Spalvotas atvirutes su "Stars and Stripes". Amerikonai iš kiekvienos kelionės daro "good will tour"; jie pilnas nuo batų dėžutės turi prisidėję mėnulio astronautų fotografijų. Šveicarai dalina kombinuotus "ballpens".

Kazane buvo jau tuščios mirusios gatvės. — Ką veikia vakarais? — klausiam vadovo. — Nieko. — atsako. — Jeigu nėra mitingų, sėdžiu namuose. — Nėra jokių kavinių, nei restoranų; tik kultūros rūmai, monumentalinis gėris. Jeigu nori išgerti,

geria namuose arba stovėdami gatvėje.

Kazanas — revoliucionierių miestas ir anksčiau čia virė požemis. Čia ir Leninas darė savo pirmus socializmo bandymus. Čia buvo prieglauda kairiems ir liberalams, požemio judėjo anarchistai ir nihilistai. Po 1887 sukilimo universitetas Lenina relegavo. Dabar jis stovi; vienoj kišenėj kepurė, kitoj laikraštis. "Gospodin' Revoliucija? Vladimir Iljč Uljanov, gimė 1870 m. balandžio 22 dieną, Simbirske, šiandien vadinamam Uljanovskui.

Autobusas stena vingiuodamas į Uljanovską. Vokietė prisimena Trockio rašini apie Lenina, kuriame jis aprašo Uljanovsko Volgos krantą ir alyvų krūmuose žulbančias lakštingalas. Šiandien Uljanovskas prasižada nuo užrašo: — Leninas gyvas ir gyvens visada!

— Atsimušam į jo paminklą. Bronzinis paltas plėvasuoja Volgos vėjuje. Jis stovi nugara į savo gimtą upę. Einame puikiais medžiais apaugusia alėja į jo gimtuosius namus. Žmonių eilė nusižūsi per visą gatvę laukia įėjimo į namą. Ne daugiau 10-ties kambarių su koklinėmis krosnimis. — Dabar mes įeiname į šventą žemę. — Sako vienas rusas ir ne juokais; jis šventai nusiteikęs. Uljanovskas šventesnis už Jeruzalem. Piligrimai ateina iš vakaro ir laukia eilės. Mus įleidžia be eilės, bet "pažalūsta" juodas šliures užsidėti ant kojų, esame šventame muziejuje. Intouristo vadovė tremuluojančiu balsu kalba poetiškai ir, gink Dieve, prašau netrukdyti... Vladimiro kambarys tebėra žaislai ir knygos. Uljanovų šeima... Senutė, kaip šešėlis, be jokios išraiškos veide, seka mus ir šluosto, kur prisilietėm.

Važiuojam toliau. Lenino pėdos kiekvienoj gatvėje. Stojam prie Lenino tėvo paminklo. Jį po revoliucijos iškapų pervežė čia kur "linguoja liūdnos akacijos" ir jam vienam skirtas visas parkas. Gimnazijoje, kiekvienoj klasėj yra suolas su lenta "čia sėdėjo Leninas". Klasės geriausieji užsitarauja privilegiją pasidėti Lenino suole.

Lenino aikštė Uljanovske beveik lygi su Raud. Aikštė prieš Maskvos Kremlių. Keturių metrų aukščio merginos figūra iškėlus kumštį į dangų. Ką jis simbolizuoja? Sovietų moters teisę į darbą? Taiką mylinčioj šaly taip baisiai daug kumščių... Hotelio cementiniam priėngy, prie Lenino paminklo mūsų žingsniai jau maršo tempu. Skubame į valgyklą. Kelneriai apgailestauja; vėl

nėra kavos, nei arbatos. Čia galima tik valgyti, eventualiai, jeigu bus laimė. Vėl einame pas Lenina. Parado aikštės turi savitą psichologiją — niekas nedrįsta eiti įstrižai. Aikštė tuščia, tačiau žmonės išlaiko savo drausmę. Mes einam pro Lenino šūkius. Einam pas Lenina, einam nuo Lenino, prieš Lenina ir už Lenino, prie jo, greta, tarp Leninų. Visur Leninas. O, f--- him, — rėkia vienas amerikonas studentas.

— Kultūrparke, po Lenino statula, elektrinės gitaros tampo mišinį tarp "Volga, Volga" ir Johny Halliday. (Draugas Lenina, kaip tu ir iškenti? Tu norėjai pasaulio revoliucijos — gavai paminklus ir tavo plikė šviečia visai Rusijai. Gatvės tapo kapais, kuriose tavo šaltas veidas įgavo pigaus miestelėno fizionomiją. Jeigu tu patį save matytum "tovarišč" Lenina, tu pats apsiventum.)

"Nikolai Gogol" jau dvi dienos be sustojimo juda atgal į Volgogradą. Saulė jau leidosi, kai pasiekė miestą. Ji nuslinko už Mamajovo kalno su monumentaline 86 metrų aukščio betono "Keršytoja". Kardas, jos rankose iškeltas, atrodo juodas ir baurus. Saulė slystelėjo ir išlindo pro "Keršytojos" pažastį. Nuo krantinės ėjome žuvusių didvyrių "Avenue". Iš kraštų gėlynai. Karštis bausis ir asfaltas, kaip košė. Ant juodų marmuro lentų gulėjo vainikai ir išdėstytos gėlės. Pasigirdo muzika iš po obeliskų. Čaikovskis, galbūt. Iš abiejų paminklo pusių stovėjo du komсомolcai su šautuvais. Dešimtmečiai veidai nejudė, lyg būtų kas davęs nervus stabdančių narkotikų. Tik geriausieji iš geriausių komсомolcų galėjo stovėti mirties sargyboje.

Mes norėjome ką nors daryti ir kodėl ne Volgograde? Kur nors, dviejų milijonų mieste, turi būti kas nors linksmesnio, negu draugiški susitikimai su laimingais darbininkais, kuriuos mums Inturistas organizuoja. Ne dėlto, kad mums nepatiktų; truputį tautosakos, dainų ir šokių. Linksma su laimingais darbininkais ir žiedą dalinti ir kiti draugiški žaidimai. Mes norėjome ko nors kito. Su vokiečių žurnaliste ir jos fotografu išeiname į Kultūrparką. Radom šokių aikštelę aptvertą dviejų metrų aukščio tvora. Nusipirkom bilietus. Senų diedukų orkestrėlis grojo, bet niekas nešoko. Orkestrui sustojus pasigirdo blėkinis garsiakalbis. Pagaliau... sužaisa ir iškraipyta, bet "Pop-music". Kelios merginos, patamsintais akių vokais ir "Mini-look" pradžia

Akademikų Skaučių Draugovės centro valdyba. Nuotraukoje iš kairės: Lydia Jadviršytė, Jūlytė Sakalauskaitė, Ramutė Bartuškienė, Dalia Eidukaitė, pirm. Virginija Sabaliūnaitė ir Loreta Grybauskaitė. E. Būdrėno nuotrauka

DOVANŲ SIUNTINIAI Į
LIETUVĄ IR KITAS ŠALIS

Prieš sudarant dovanų siuntinį savo giminėms Lietuvoje, pirmiausia pasitarkite su mumis kas naudingiausia ir reikalingiausia jiems pasiųst.

Pavasarių ir vasaros sezonui siūloma šias prekes:

Nepermatomo nailono medžiaga suknelei	\$10.00
Crimplene medžiaga suknelei	\$11.50
Crimplene medžiaga su blizgučiais	\$14.00
Nailoninės arba šilkinės skarelės	\$ 2.50
Komplektas moteriškų nailoninių apatinių rūbų	\$ 9.00
Gefiūro medžiaga suknelei	\$15.00
Labai gera angliška vilnonė eilutei medžiaga	\$42.00
Dirbtinis Mink kailis paltui	\$50.00
Nailoniniai išveginiai marškiniai	\$ 8.50

Priimame užsakymus: auto mašinų, motociklų, dviračių, televizijos aparatų ir kt. Persiunčiame pinigų dėl tokių prekių, kurias iš čia negalima pasiųsti.

Taip pat siūlome pasiųsti arba įsigyti savo naudojimui "Olimpia" rašomosias mašinėles su lietuvišku riftu.

BALTIC STORES LTD
(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England.
Telef. 01 739 8734 or 01 460 2592.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą ir kitas šalis. Reikalaukite mūsų kainoraščių, nurodykite savo pageidavimus.

TAUPYKITE DABAR

SANTAUPOS, PADĖTOS
IKI 10 DIENOS MĖNESIO
NĖS NUOŠIMCIUS NUO
MĖNESIO PIRMOS.

WE PAY HIGHEST RATES:
7 1/4% — 4 yr. Certificates (Min. \$10,000)
6 1/4% — yr. Certificates (Min. \$1,000.00)

Member F.S.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

**Saint
Anthony
Savings**

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

CUTTING PRESSMAN
CLASS A SHEETFEED

Top Wages and Benefits, Atlanta, Ga.

Join a leading company in packaging. Modern plant; ideal working conditions; excellent location. Permanent position with secure future; shift differential; stock plan, etc. If you have experience running and making ready either: A whopper, bobst or cylinder cutters, apply now. Your inquiry will be strictly confidential.

Call Mr. Patsy Cook, Employment Assistant,
(404) 875-2711 or write:

MEAD PACKAGING

1040 W. Marietta St. Atlanta, Ga. 30302
An Equal Opportunity Employer

(22-24)

KŪRYBA IR MOKSLAS

ROMANTIŠKA SVAJONĖ TAPUSI TIKROVE

BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJUS

JURGIS GLIAUDA

Balzeko muziejus! Kas nežino, kas nėra girdėjęs apie tą nuostabią lietuvišką įstaigą Chicagoje?

Muziejus skirtas lietuvių kultūrai su tikslu kaupti jos vertybes, rodyti lietuviškus artifaktus, istorijos ir etninės buities objektus. Ekspонатų standai, knygynai, proginės turiningos parodos ir ... dešimtys tūkstančių lankytojų! Įstaiga sandariai uždaryta, plačiąją amerikiečių visuomenę, nesudaro specifinės institucijos vaizdo, o savo esmę ir savo prigimtį išliko etninės grupės reprezentantu. Ta unikali padėtis yra užtikrintas laidas sekmingai veikti, turiningai stiprėti. Balzeko lietuvių kultūros muziejus nėra tas vien tikslas muziejinis įsantiavimas, standų rikiuotė, senienų globa. Aplink tą įstaigą telkiasi nūdienės lietuviškos kultūrinės veiklos pasaulis.

Visa tai matyti iš muziejaus leidinio anglų kalba "Balzekas Museum of Lithuanian Culture: Progress Report", iš periodinio biuletenio "Museum Review".

Muziejaus sudėtyje veikia meno galerija, knygynas, meno archyvai, floros skyrius, 'Americana' rinkiniai, biuletenio redakcija, religiniai rinkiniai, lietuvių žymėnų menė, žemėlapių skyrius, liuteronų rinkiniai, politinių mokslų skyrius, ginklai ir gintaras, medicinos skyrius, liaudies menas, filatelija, numizmatika, garso įrašų sankrova, spaudinių archyvai... Pasakytą, kad tie skyriai veikia, nes tuose skyriuose kaupiasi nuolatinis

bendradarbių veikimas. Reiškiasi moterų organizacija, jaunimo sekcija.

Leidiny nurodo, kad virš 2000 talkininkų, ryškiau ar kukliau, padeda muziejui eksponatų rinkimu, aukomis, rūpinasi muziejaus plėtos fondu. Beveik šimtas nuotraukų rodo, kad muziejus yra dinamiškas organizmas.

Greta lietuvių nemažiau talkina ir domisi muziejumi kitataučiai. Jų tarpe daug mokslininkų, redaktorių, menininkų, specialistų-muziejinių. Per 30 asmenų pastoviai talkina muziejaus veiklai.

Muziejus atidarytas 1966 metais birželio m. 22 d. Atidarymo iškilmė sulaukė pagarbos visuomenės dėmesio: atidaryme dalyvavo per tūkstantį asmenų!

Už šio oficialaus vaizdo, už šio didelio organizmo fasado — rūpestingai ir šiltai — plaka muziejus įkūrėjo širdis. Stasys Balzekas, šiais metais sukakęs pusšimtį metų, žinomas stambus prekybininkas pelnė didžiulio kultūrininko ir lietuvių patrioto titulą lietuvių kultūros muziejaus organizavimu. Tad, norint išgirsti savaip nušviestą, intymią šio puikaus projekto istoriją, norint suvokti, kaip gi atsirado šis unikalus kultūrinis fenomenas išeiviskoje masėje, keletas klausimų pasiūlyta muziejaus prezidentui ir steigėjui Stasiui (Stanley) Balzekui, Jr.

— Kiekvieną žavi idealistinis šio muziejaus įsteigimo

pobūdis. Čia sentimentas ir realizmas sukūrė stebuklą. Be abejo už oficialaus fasado yra asmeniškio išgyvenimo momentas. Kaip gimė muziejaus steigimo sumanymas? Kada pradėjote galvoti apie muziejų, jo struktūrą planuoti? Galima juk spėti, kad, kaip kiekvienas didelis projektas, muziejaus planas neatsirado staiga, savaime, bet turėjo savo branduolį, savo metamorfозes?

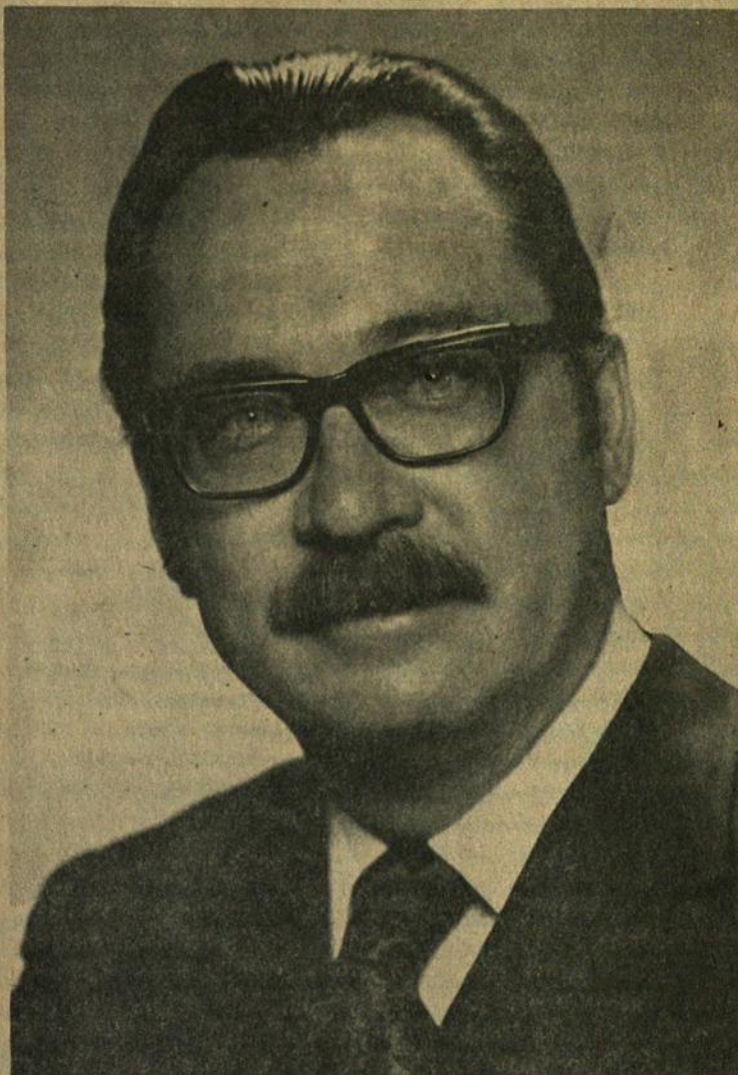
— Muziejus ir jo steigimo užuomazga buvo mano palaimingų svajonių įsikūnijimas. Būdamas mažu vaiku, kaip ir mano tėvas, domėjausi muziejais ir istorinėmis vietovėmis. Studijuodamas istoriją, mėgau skaityti biografijas, pasaulinės istorijos veikalus. Vienos mano išvykos Europon metu turėjau progą išsigyti titnaginių šauktuvų. Susidomėjau šaunamaisiais ginklais ir po keletrių metų jau turėjau mažą, bet išpūdingą titnaginių ir pistoninių ginklų rinkinį. Netrukus pastebėjau, kad šioje srityje yra tūkstančiai variantų. O būdamas užimtas, negalėjau atsiduoti mano pomėgiui nagrinėti, rinkti išsamesnę kolekciją. Tokia tai plati sritis.

Tada ėmiau rinkti šarvus, susipažinau su šarvų istorija, radau ją itin pagaulią. Ribotos galimybės renkanti šarvų kolekciją kaip tik atitiko ir mano darbotvarkės valandoms. Aišku, pradėjau domėtis lietuviškais šarvais: ar tie šarvai kuriuo nors būdu skiriasi nuo angliškių, nuo prancūziškių ar vokiškių? Juo plačiau nagrinėjau Lietuvos istoriją, juo stipriau įsitikinau, kad lietuvių šarvai turi būti skirtingi. Juk Lietuva buvo Europos gynėja Rytuose. Tad ir lietuvių ginklai ir šarvai, būdami panašūs bendriesiems, turėjo gauti tam tikrų rytietiško požymių.

— Lietuviškų šarvų studijose esate pradininkas. Lietuvių šarvų istorija yra pionieriškų studijų darbas bendroje mūsų istorinėje heroikoje. Kaip jums sekėsi būti toje mokslo srityje pionieriumi?

— Beieškant medžiagos lietuvių šarvų klausimu, man aiškėjo, kad Chicagoje jos mažai. Todėl pradėjau lankytis apylinkėse, Midwest, universitetus ir knygynus. Ir ten ... neradau nieko apie Lietuvos šarvų specifiką. Tačiau radau daug medžiagos bendrai apie šarvus. Sudariau tuo klausimu knygynėlį. Apie 1963 metus aplančiau p. Daužvardį, Teiravaušį, ar jis pažįstas koki nors asmeni, Chicagoje ar apylinkėse, kuris turėtų žinių apie lietuvių šarvus? Daužvardis bemačius nurodė man daktarą Račkus, kuris buvo muziejinių rinkinių saugotojas. Daužvardis spėjo, kad daktaras Račkus, savo eile, turėjęs pažinti koki nors šarvų specialistą arba ir pats gerai nusimanyti apie šarvus.

Aplankęs daktarą Račkus pamatė, kad jis buvo tiesiog nepasotinamas lietuviš-

STANLEY BALZEKAS, Jr., Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Chicagoje įkūrėjas ir prezidentas

kų istorinių objektų rinkėjas. Tačiau šarvų jis turėjo labai mažai. Mudvių susibičiuliavimas išliko ilgiems metams. Ir aš ėmiau rinkti lietuviškus objektus, norėdamas sudaryti solidžią jų kolekciją. Vėliau, su mano rinkiniais ir su tais, kuriuos išgijau iš daktaro Račkaus prieš jo mirtį, sudariau

pagrindą kurti muziejų.

— Rinkinių ekspozicija muziejuje uždeda daug atsakomybės. Čia yra didelis skirtumas tarp kuklaus pasitenkinimo sava, private kolekcija ir tos kolekcijos pristatymo viešumai. Muziejus yra viešuma ir jis reikalauja netikėtai standų ir rinkinių (Nukelta į 6 psl.)

TREMTIES TRAGIKA POEZIJOS POSMUOSE

I tremties dalį po 25 ar 30 metų žvelgiame jau kitu žvilgsniu, negu tada, kai vos tik teko palikti gimtąjį kraštą karo audrų sukury. Žvilgsnis išsikristalizuoja, jau gali ramiau ir šalčiau pažūrėti į nueitą kelią. Bet tikro savo tėvynės mylinčio, jos niekad neužmiršančio lietuvių širdyje išsineštas jos netekimo skaudulys tebėra gyvas ir vargiai užgis iki paskutinės šios žemės kelionės dienos. Tremtis, kad ir savanoriška, lieka tremtimi, vargu ji tėra tik išeivystė, laisvai pasirenkant kitus kraštus.

Neseniai 'Minties' spaustuvė Sidney, Australijoje, išleido Magdalenos Marijos Slavėnienės knygą 'Nežinomi keleiviai' (88 pusl.), kurių laisvais ritmais įvairių veikėjų žodžiais apgiedama lietuvių dalia svetimajame dangė, šiuo atveju austra-

liškojo, į kurią po šio karo autorė su daugeliu kitų tautiečių pateko. Ji, mūsų žymiojo poeto Putino-Mykolaičio jauniausioji sesutė, jau ir anksčiau reiškėsi poetiniu žodžiu, kai ką išleidusi ir su savo vyru Juozu Slavėnu, kurio šiomis dienomis irgi pasirodė su nauja knyga — apsakymėliais priaugančiam jaunimui 'Baltijos balsas'.

'Nežinomos keleivius' sudaro du skyreliai: 'I nežinomą žemę atėjus' ir 'Metams slenkant'. Nors čia pirmiausia, kaip minėta, apdailnuojama lietuvių dalia Pietų kryžiaus žemės padangėje, bet tie poetiniai žodžiai tiks ir kitose pasaulio dalyse gyvenančiam lietuviui. Tai lyg draminio kūrinių bandomas, kur kalba įvairūs veikėjai — Mergaitė, Motina, Nostalgė, Memorė, Autorė, Nuobodžiautoja, net

šėkspyriškoji Dezdemona. Rinkinių užbaigia testamentiniai Mykolo Krupavičiaus ir Čia Gimusios žodžiai. Nors vardų ir gausu, bet tie veikėjai neišsiskiria ypatingesniais pasisakymais, būdingais charakteriu atskleisti, kaip kad esti draminiame kūrinyje. Greičiausia tai pačios autorės žodžiai, įvairių veikėjų padeklamuoti. Bet jiems visiems būdingas elegiška išreikštas pergyvenimas ir nostalgiskas netektos tėvynės ilgesys, meilė jai. Čia apimamas bent 25 metų laikotarpis, 'į nežinomą žemę' atėjus ir baigiant Čia Gimusios indiforentišku pasisakymu (man gera, man miela'). Bet vyrai, kurie 'per svetimą žemę tiesia kelius', tebegalvoja, kada juos prives prie 'ežių savų'. (p. 11) Tremtis, kad ir savanoriška, nėra lengva, bet nors Nostalgė, širdgėlos pagauta, ir pasisako mirianti 'prie šalto akmens', bet kartu jos nepaleidžia ir viltis 'pamatyti Ją vis vien kada — dienų paskutiniam mirty'. (p. 23).

Knygos Epilogė, be abejo, pati autorė pasisako aiškiai ir tvirtai:

Nenuleisim jų (rankų) tol, kol pasieksim Nemuną, Vilnių, Kauną. Kol neatsiremsim ant vartų savų. (p.88).

Tremtyje, ypač savanoriškoj, kartais nelengva išlikti ištikimam. Tiek pagundų, ypač jaunimui, užmiršti tėvų kalbą, papročius, net garbingą ir didingą praeitį. Svetimi stabai — turtas, gerovė, garbė, aukštos pozicijos ir panašiai — stipriai gundo, ne vieną ir suklupdo. Bet — 'Exempla trahunt' — pavyzdžiai patraukia, gražina į tikrą kelią. Tokie tautos vyrai, kaip Krupavičius, prabyla:

Mano Žemės sauja išaugins naujus ažuolus ir uosius. (p.84).

Jie savo metu, kad ir beviltiškai, kovojo už tautos laisvę, jie, kitose žemėse išdygę ir išaugę, to tikslo neužmirš ir jam ryšis. Tada savaime atkris ir Nostalgės tremčiai būdingas skundas:

Kaip išplaukti man į jūrą, į audrą, kad nereiktų klauptis prieš šio krašto man svetimus stabus? (p.30)

Taip giliu patriotiniu nusi-teikimu 'Nežinomi keleiviai' tampa žinomais, mums artimais, sektiniais: nepalūžti tremties kelyje į šventąjį Grailį — į lietuvių tautos laisvę.

A.R.

Clevelando Grandinėle 8 m, balandžio 28 d, duos naują koncertą Cuyahoga Community College teatre. Visi clevelandiečiai kviečiami į šį koncertą atsilankyti. Nuotrauką Grandinėlės šokėjai praeitų metų Baltų festivalyje New Jersey Garden State Arts Center scenoje.

R. Kisieliūso nuotrauka

DIRVOS NOVELĖS

1974 M. KONKURSAS

Rankraščius įteikti iki

1974 m. birželio 15 d.

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1974 metų birželio 15 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slaptyvardžiu. Tas pats slaptyvardis užrašomas ant pridėdama voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 500 dolerių premija. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

ROMANTIŠKA SVAJONĖ TAPUSI TIKROVE...

(Atkelta iš 5 psl.)

niu, bet mokslinio požiūrio į medžiagą, darbo metodo, istorinės erudicijos bei muziejinų studijų. Kaip su ta problema?

Man pavyko, nes, visu pirma, turėjau eksponantinę medžiagą ir, antra, esu pažįstamas su daugeliu žinovų, kurie dirba garsiuose muziejuose, tarp jų paminėtini Clement Silvestro iš Chicagos istorinės draugijos, Leland Webber iš Fiedo gamtos istorinio muziejaus, Daniel MacMaster iš Mokslo ir pramonės muziejaus, Baker iš Planetariumo, ir kt. Iš jų galėjau gauti žinoviškus patarimus ir, kas svarbiausia, gauti ir inspiraciją, kad etninius muziejus Chicagoje ir bendrai mano bičiulių talka, daugeliui lietuvių gelbstint, ju tiek daug, kad nėra lengva išvardinti, galėjome įsteigti muziejų. Muziejinio profesija žavinti ir įdomi; norėčiau, kad daugiau kas iš lietuvių jaunuolių ją pasirinktų.

Įsteigus muziejų su kuriomis problemomis susidūrėte ir kaip klytūs įveikėte? Gyvenimas rodo, kad jūsų muziejus yra dinamiška organizacija, greitai auganti, traukianti plačiausios visuomenės dėmesį, tad kokios darbo perspektyvos?

Nėra lengva, pav., sukurti veiklą, auklėjančią, giliai pramastą parodą. Reikalingos tam tikros sąlygos, atitinkami faktoriai. Tuos organizacinius faktorius turime. Turime patirimą atrinkti eksponatus. Medžiaga, kuri sukaupta muziejuje, yra autentiška, dokumentinė ir taip sugrupuota, kad demonstruotų didingus lietuvių tautos darbus, susijusius su Lietuvos ir lietuvių kovomis dėl laisvės.

Greta lietuviškųjų eksponatų parodų rengimo, turime daug muziejinės veiklos sričių. Mūsų planai numato veikti ilgą, amžinai. Juk muziejus yra nepelno organizacija, tad dabar grindžiame planus užtikrinti muziejaus veiklą sekančiais šimtiniais metais.

Mes turime vieną pavalkiausią knygyną, naudojančią decimalinę Dewey sistemą. Kiekviena knyga ar brošiūra kataloguota. Mūsų archyvai ir knygynai kasdieną didėja, įvairūs rinkiniai vis pasipildo – ir tai dėl lietuvių dovanų. Lietuviai užtikrinti, kad dovanotoji muziejui medžiaga bus tinkamai sandėliuojama, kataloguota. Atidžiausias respektas skirtas ir tiems, kas dovanuoja net mažiausią objektą.

Tad vienas iš mūsų siekių – priversti amerikiečius pripažinti, kad tokio aukšto kalibro lietuvių institucija gali egzistuoti, būti profesinė ir, dargi, galinti remti kitas žymias krašto institucijas. Dabar mūsų vaidmuo dar nėra toks reikšmingas, koks jis bus už dvidešimt penkerių metų. Tūkstančiai lietuvių, būdami išblokšti iš savo krašto, parvežė didžiulį kultūrinį žinomumą, entuziazmą ir nuotaiką iš Lietuvos, bet už dvidešimt penkerių metų, kada tikrai nedaugelis išliks, tokia institucija, kaip Balzeko lietuvių kultūros muziejus bus dar daugiau reikalinga.

Ar muziejus turi kokią nors pasaulėžiūrą ar politinę specifiką?

Jūs matote, amerikiniame ir politiniame lietuvių gyvenime mes esame už po-

litikos ribų. Mūsų veikimas sudarant planus, skirtas būti visad naujas ir teikti pilną respektą visiems lietuviams. Mūsų veikimas privola nuolatos priminti amerikiečiams ir lietuviams komunizmo grėsmę, kad niekad nesiliautumėm kovoje dėl Lietuvos ir kitų pavergtų tautų laisvės.

Kas gi veda plačiąją muziejaus veiklą: jo skyrius, parodas, leidinius? Kaip suderinate muziejaus talkininkų darbus į vieną kūrybiną srautą? Iš leidinių matyti, kad muziejaus dinamiškumą palaiko gausūs bendradarbiai?

Planuojame daug, bet mūsų talkininkai visi yra savanoriai. Todėl, kartais, tenka lėčiau veikti. Norint įtraukti žmones į įvairiausias muziejaus reikšimosi atšakas. Norime įtraukti lietuvių dalyvauti netikėtai lietuviškoje, bet ir nelietuviškoje kultūrinėje akcijoje. Juk narių sąstata yra 60% lietuvių, o 40% kitataučiai. Lietuviai turi progų susidomėti čia plačia to pobūdžio institucijų veikla: muziejais, knygynais. Kitataučiai gi turi progų sutikti lietuvių, kurie pasiskyrę kultūrinei ar mokslinei veiklai. Kitataučiai turi ir progų talkinti lietuvių siekiams. Abi grupės tad laimi viena iš kitos.

Mūsų muziejiniai darbai skirti sukurti nagrinėjamo dalyko sampratą, pateikti įvykio vaizdą. Šioje prezentacijos srityje yra esmingi principai – tai nuolatinė kovą dėl Lietuvos laisvės ir akademini jaunimo veikimas. Gi visiems atsiranda daug galimybių demonstruoti savo kūrybinius sugebėjimus reikšti iniciatyvą, paskelbti rašinius. Tad sveikiname visas sugestijas. Kai kada jas galima bematant įgyvendinti, kitos gi sugestijos užtrunka.

Per mėnesį maždaug dvidešimt lankytojų grupių – iš mokyklų, iš universitetų, iš kitų valstybių – atsilanko muziejuje. Čia jie susipažįsta su didžiaisiais lietuvių kultūros laimėjimais.

Kaip aptartumėte materialinių bei intelektualinių problemų sumą?

Kaip ir kiekviena tokio pobūdžio institucija, turime ir mes didelę problemą: tai pinigų stoka. Jeigu turėtumėm papildomus fondus, galėtumėm nuveikti daugiau. Muziejaus patalpos ribotos. Už tat grandioziniai yra mūsų sumanymai pastatyti naują muziejaus pastatą! Numatome, kad naujas muziejinis rūmas pergyvens laiko klastas mažų mažiausiai šimtą metų ar ir ilgiau.

Nepradedam sumanymo vykdyti, kol viskas nėra tinkamai išmąstyta. Lengva pasinešti statyti, o paskui nepajėgti ir būtinųjų reikalų patenkinti. Tad tenka paties savęs klausiti: ar tai reikalinga, ar tai būtina, ar tai bus garbė lietuviams talkininkauti sumanymą realizuojant?

Tačiau ryškiai matoma, kad lietuviai visokeriopai – moksliški, meniškai, akademiškai – talkina muziejui ir jo planams. Tad ir muziejus privalo imtis pareigų informuoti pasaulį apie lietuvių tautos talentingumą, drąsinti netgi daugelį lietuvių didžiulius sava praeitimi. Tuo būdu talkinti visiems lietuviams. Jeigu visi mes dirbsime kartu, drauge, mes galėsime atsiekti ir laimėti vis ir vis daugiau.

Maldomis ir pamaldomis jungiasi visi lietuviai tikslu išlaikyti savo tikėjimą, atgauti Lietuvos Nepriklausomybę ir pagelbėti tėvynainiams okupuotoje Lietuvoje. Pagal Maldos kalendorių kiekvieną dieną meldžiasi lietuvių parapija, vienuolija, organizacija, įstaiga ar mokykla, žmonės ir asmeniškai pavieniai tikintieji. Laisvame pasaulyje gyvenančių maldos vienijasi su pavergtųjų maldavimais. Vatikano radijo bengomis kasdien pranešama, kas tą dieną meldžiasi, o šv. Mišių auką kasdien aukojama už Lietuvą ir visus lietuvius.

Be to, geraširdžiai aukojasi ir aukoją tikėjimo palaikymui, pasaulimų ugdomui. Čia sužymime dalį aukojusių.

PARAPIJŲ IR MISIJŲ AUKOS

Sv. Juozapo, Waterbury, Conn.	\$6,400.00
Sv. Kazimiero, Los Angeles, Calif.	2,169.00
Nesiliaujančios Pagalbos, Svč. Mergelės Marijos, Cleveland, Ohio	1,320.71
Lietuvių Misiija, Sudbury, Kanada	994.00
Sv. Jurgio, Cleveland, Ohio	986.13
Aušros Vartų, Worcester, Mass.	908.00
Aušros Vartų, Hamilton, Kanada	800.00
Prisikėlimo, Toronto, Kanada	737.25
Sv. Kazimiero, Worcester, Mass.	695.00
V. J. atsimainymo, Maspeth, N. Y.	620.00
Šiluvos Svč. Mergelės Marijos, London, Kanada	593.00
Aprėškimo, Brooklyn, N. Y.	584.00
Sv. Juozapo, Scranton, Pa.	521.00
Svč. Trejybės, Wilkes-Barre, Pa.	460.00
Svč. Mergelės Marijos Gimimo, Chicago, Ill.	448.16
Svč. Trejybės, Hartford, Conn.	445.00
Sv. Jono Krikštytojo, Toronto, Kanada	435.00
Sv. Kazimiero, Brockton, Mass.	415.00
Sv. Kazimiero, Providence, R. I.	400.00
Sv. Antano, Detroit, Mich.	390.00
Sv. Jurgio, Shenandoah, Pa.	346.00
Sv. Juozapo, Lowell, Mass.	345.00
Sv. Kazimiero, Plymouth-Lyndwood, Pa.	332.50
Sv. Kazimiero, New Haven, Conn.	325.00
Svč. Mergelės Marijos, Kingston, Pa.	321.50
Sv. Andriejaus, New Britain, Conn.	321.00
Sv. Kryžiaus, Dayton, Ohio	319.33
Sv. Pranciškaus, Athol, Mass.	311.00
Sv. Kazimiero, Pittston, Pa.	309.00
Sv. Jurgio, Norwood, Mass.	306.00
Sv. Petro ir Povilo, Hazleton, Pa.	301.00
Vakarių Europos Lietuvių Sielovada, Vokietija	300.00
Sv. Kazimiero, Pittsburgh, Pa.	292.45
Sv. Kazimiero, Paterson, N. J.	275.00
Nekalto Prasidėjimo Svč. Mergelės Marijos, E. St. Louis Ill.	262.00
Sv. Antano, Omaha, Nebr.	257.91
Sv. Jurgio, Philadelphia, Pa.	254.28
Sv. Petro, Detroit, Mich.	252.00
Sv. Pranciškaus, Minersville, Pa.	251.00
Sv. Onos, Luzerne, Pa.	250.05
Sv. Kazimiero, Sioux City, Iowa	250.00
Sv. Antano, Bridgeville, Pa.	244.88
Sv. Kryžiaus, Mt. Carmel, Pa.	222.00
Aprėškimo, Frackville, Pa.	214.50
Sv. Petro, So. Boston, Mass.	213.40
Sv. Juozapo, Mahanoy City, Pa.	203.00
Sv. Jurgio, Albany, N. Y.	200.00
Sv. Jurgio, Rochester, N. Y.	187.25
Sv. Mykolo, Stranton, Pa.	176.00
Sv. Andriejaus, Philadelphia, Pa.	175.00
Sv. Antano, Forest City, Pa.	170.00
Sv. Petro ir Povilo, Homestead, Pa.	170.00
Sv. Pranciškaus, Miners Mills, Pa.	167.50
Sv. Juozapo, Duryea, Pa.	150.00
Nekalto Prasidėjimo Svč. Mergelės Marijos, Chicago, Illinois	150.00
Sv. Pranciškaus Asyžiečio, Lawrence, Mass.	150.00
Karalienės Angelų, St. Catharines, Kanada	142.00
Nekalto Prasidėjimo Svč. Mergelės Marijos, Cambridge, Mass.	125.00
Sv. Kazimiero, St. Clair, Pa.	125.00
Svč. Trejybės, Newark, N. J.	125.00
Sv. Kazimiero, Delhi, Kanada	125.00
Lietuvių Misiija, Ottawa, Kanada	123.00
Sv. Alfonso, Baltimore, Md.	110.00
Sv. Mykolo, Easton, Pa.	102.00
Sv. Izidoriaus, Braddock, Pa.	100.00
Sv. Kryžiaus, Schenectady, N. Y.	100.00
Sv. Vincento, Pittsburgh, Pa.	100.00
Adelaidės lietuvių, Australija	95.78

MELDĖSI IR AUKOJO

L.K.R. Šalpai aukojusieji 1973.II.1 – 1974.I.31

nes daugumos adresų neturime, jie aukoja per parapijas arba nori pasilikti žinomi tik Dievui. Toliau kiekvienam dėkojame, kad ir už mažiausią auką, nes jos sudaro didesnę, nes kiekvienas skiria savo nuoširdžią dovaną. Giliai yra dėkingi ir visi tie, kurie gauna paramos iš aukų. Jie aukojusiems lieka nežinomi, tačiau jie yra nepaprastai dėkingi. Kai ateina padėkos laiškas, tai graudu darosi ir skaityti, kaip maloniai jie dėkoja ir viską daryti, kad galėtų kiekvienam padėkoti. Todėl jų vardų čia taip pat dėkojame.

Gavėnia prasidėjo Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos vėjus 1974. Mielai prašome visų prisidėti, kad vėjus būtų sėkmingas.

Dievo Apvaizdos, Southfield, Mich.	95.00
Sv. Juozapo, Hanover, Pa.	95.00
Svč. Mergelės Marijos, Wamamie, Pa.	87.00
Sv. Mergelės Marijos, Eynon, Pa.	83.75
Sv. Petro ir Povilo, Tamaqua, Pa.	80.00
Sv. Petro ir Povilo, Elizabeth, N. J.	75.00
Sv. Mykolo, Shamokin, Pa.	69.00
Sv. Antano, Reading, Pa.	65.00
Sv. Petro ir Povilo, Sugar Notch, Pa.	60.00
Sv. Onos, Jersey City, N. J.	55.00
Sopulingosios Dievo Motinos, Kearny, N. Y.	50.00
Sv. Jurgio, Brooklyn, N. Y.	50.00
Šiluvos Svč. Mergelės Marijos, Maizeville, Pa.	43.70
Aušros Vartų, New York, N. Y.	40.00
Sv. Mykolo, Bayonne, N. J.	40.00
Lietuvių Misiija, Edmonton, Kanada	27.00
Sv. Kazimiero, Windsor, Kanada	25.00
Sv. Vincento, Girardville, Pa.	25.00
Sv. Jono, Coaldale, Pa.	20.00
Svč. Jėzaus Širdies, New Philadelphia, Pa.	8.00

KUNIGŲ AUKOS

Kun. T. Palis, Pittsburg, Calif.	\$1,000.00
Kun. G. Vilčiauskas, Waterbury, Conn.	550.00
Kun. J. Angelaitis, Cleveland, Ohio	500.00
Kun. N. N.	300.00
Kun. J. Ruokis, Waterbury, Conn.	258.00
Kun. N. N.	250.00
Kun. V. Martinkus, Providence, R. I.	200.00
Kun. Ant. Sabas, Sudbury, Kanada	125.00
Kun. C. Auglys, Chicago, Ill.	100.00
Kun. L. Dieninis, Harrisville, Mich.	100.00
Kun. Pr. Manelis, Belmont, Calif.	100.00
Prel. L. Mendelis, Baltimore, Md.	100.00
Prel. Pappin, Sudbury, Kanada	100.00
Kun. V. Pavalkis, Milpitas, Calif.	100.00
Kun. P. Shakalis, Brockton, Mass.	100.00
Kun. J. Zuromskis, Lowell, Mass.	100.00
Kun. B. Liubauskas, Port Allegany, Pa.	80.00
Kun. V. Dabušis, Paterson, N. J.	75.00
Kun. J. Pragulbickas, Elizabeth, N. J.	75.00
Kun. S. Gaidelis, Hawthorn, Australija	70.71
Kun. Pr. Raugas-Ruggles, Brooklyn, N. Y.	65.00
Kun. St. Raila, Maspeth, N. Y.	51.00
Kun. A. Abraščinskas, Norwood, Mass.	50.00
Kun. A. Baltrushunas, So. Boston, Mass.	50.00
Kun. Pr. Geiščiūnas, Putnam, Conn.	50.00
Kun. F. Kirellis, Chicago, Ill.	50.00
Kun. S. Morikūnas, Sioux City, Iowa	50.00
Kun. L. Musteikis, Plainview, Nebr.	50.00
Kun. D. Pocus, Kearny, N. J.	50.00
Kun. A. Rubšys, Bronx, N. Y.	50.00
Kun. V. Skilandžinskas, Ottawa, Kanada	50.00
A. A. Kun. A. Stanevičius, Chicago, Ill.	50.00
Kun. W. Stankūnas, Montreal, Kanada	50.00
Kun. J. Tautkus, Omaha, Nebr.	50.00
Kun. F. Gillis, Jackson, Miss.	50.00
Kun. J. Grabys, Watervliet, N. Y.	30.00
Kun. L. Karalevičius, Jersey City, N. J.	30.00
Kun. J. Aleksunas, Freeport, N. Y.	25.00
Prel. V. Balčiūnas, Thompson, Conn.	25.00
Prel. J. Balkūnas, Maspeth, N. Y.	25.00
Kun. J. Čekavičius, Jamaica, N. Y.	25.00
Kun. V. Cukuras, Pomfret, Conn.	25.00

Kun. P. Chesna, Ashland, Pa.	25.00
Kun. A. Dapkus, Manistee, Mich.	25.00
Kun. B. Ivanauskas, Cleveland, Ohio	25.00
Kun. P. Karvelis, Cheshire, Conn.	25.00
Kun. J. Krivickas, Stuyvesant, N. Y.	25.00
Kun. D. Lengvinas, Windsor, Kanada	25.00
Kun. J. Pakalniškis, Maspeth, N. Y.	25.00
Kun. J. Tamulis, Roscommon, Mich.	25.00
A. A. Kun. P. Totoraitis, Newark, N. J.	25.00
Kun. A. Zanavich, New Haven, Conn.	25.00
Kun. K. Zemaitis, Cleveland, Ohio	25.00

ORGANIZACIJŲ AUKOS

Vyr. V. — LKRS Rėmėjai, Chicago, Ill.	\$11,500.00
J.A.V. Katalikų Vyskupų metinė parama	10,000.00
Clevelando LKRS rėmėjų komitetas	1,641.42
Lietuvių Katalikų Moterų Kultūros draugija, New York, N. Y.	825.00
Lietuvių Moterų Būrelis, Omaha, Nebr.	207.91
Seselės Nicodemos atminimui komitetas, Brooklyn, N. Y.	200.000
Lietuvos Vyčiai suvažiavimas, Brockton, Mass.	165.00
Sv. Antano parapijos tretininkės, Detroit, Mich.	70.00
"Litās" Investavimo Korp., Richmond Hill, N. Y.	50.00
Sv. Rožančiaus Altoriaus draugija, Schenectady, N. Y.	50.00
Lietuvos Vyčiai, Naujosios Anglijos Apskritis, So. Boston	43.50
Lietuvos Vyčiai, 96 kuopa, Dayton, Ohio	30.00
Atėtininkai, New York, N. Y.	25.00
Alice's gėlių krautuvė, Richmond Hill, N. Y.	25.00
A.L.R. Kat. Moterų S-gos, 29 kuopa, Brooklyn, N. Y.	25.00
Jonynas ir Shepherd meno studija, Jamaica, N. Y.	25.00
Lietuvos Vyčiai, 25 kuopa, Cleveland, Ohio	25.00
Lietuvos Vyčiai, 103 kuopa, Providence, R. I.	25.00
Matthew B. Ballas laidotuvių namai, Brooklyn, N. Y.	25.00

PAVIENIŲ ASMENŲ AUKOS

P. Navadauskas-Nevedauskas, Waterbury, Conn.	\$5,000.00
Dr. J. Starkus ir Ponja, Chicago, Ill.	1,000.00
A. Garka, Cleveland, Ohio	225.00
Eug. Donohue, Woodhaven, N. Y.	180.00
R. Bružienė, Brooklyn, N. Y.	119.00
M. Daugelienė, Jamesburg, N. J.	103.00
A. Bagdonas, Chicago, Ill.	100.00
Dr. J. Masilionis, Dayton, Ohio	100.00
R. Shatas, Huntsville, Ala.	100.00
K. Subonienė, Cicero, Ill.	100.00
Dr. J. Petrikas ir Ponja, Caseyville, Ill.	100.00
O. Rumbutienė, Cleveland, Ohio	100.00
M. Kavaliauskienė, Putnam, Conn.	90.00
M. Iešmantienė, Cleveland, Ohio	80.00
Dr. J. S. Kriaučiūnas, Toledo, Ohio	75.00
A. Zukauskienė, Cicero, Ill.	70.00
A. Vedugeres, Detroit, Mich.	65.00
V. ir G. Beleckai, Brooklyn, N. Y.	60.00
J. Jacobus, Fair Lawn, N. J.	50.00
J. B. Janušauskai, Hartford, Conn.	50.00
Dr. V. Karoblis, Ripley, Ohio	50.00
J. Kavaliūnas, Beverly Shores, Ind.	50.00
R. Bridžius, Cleveland, Ohio	30.00
O. Geležūnienė, Cleveland, Ohio	30.00
A. Sheputis, Woodhaven, N. Y.	30.00
P. ir N. Galilūnai, Hartford, Conn.	25.00
J. Garszva, Richmond Hill, N. Y.	25.00
Dr. L. ir J. Giedraičiai, E. Northport, N. Y.	25.00
K. Kazlauskienė, Independence, Ohio	25.00
Dr. J. Matulis, Lakewood, Ohio	25.00
Dr. S. Matas, Independence, Ohio	25.00
Dr. V. Maurutis, Euclid, Ohio	25.00
J. Okunis, Flushing, N. Y.	25.00
Dr. Br. Radzivilo šeima, Richmond Hill, N. Y.	25.00
M. Shalins, Woodhaven, N. Y.	25.00
Adv. A. ir O. Shovelis, Woodhaven, N. Y.	25.00
G. Viskantas, Detroit, Mich.	25.00

Su gilia padėka
LKR Šalpos Valdyba
Vysk. VINCENTAS BRIZGYS,
Pirmininkas

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **LB CLEVELANDO APYLINKĖS** visuotinis susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo mėn. 31 d. 4 val. p.p. Lietuvių Namų salėje. Darbotvarkėje: 1. Apylinkės valdybos ir revizijos komisijos pranešimai; 2. Valdybos ir revizijos komisijos rinkimai; 3. Atstovų į Ohio Apygardos suvažiavimą rinkimai; 4. Įvairūs kiti reikalai ir sumanymai.

• Klebono kun. B. Ivanausko 35 metų kunigystės sukaktį šv. Jurgio parapijos taryba ir parapijiečiai ruošiasi iškilmingai paminėti. Tą progą š. m. gegužės 12 d. ruoš po lietuviškų pamaldų šv. Jurgio parapijos salėje nuošiami iškilmingi pietūs.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 20 D. Pavasarinis balius, Rengia Liet. Inž. ir Architektų S-gos Clevelando sk. ir Ohio Liet. Gydytojų D-ja Lietuvių Namuose. Pradžia 7:30 v.

BALANDŽIO 28 D. Grandinėlis pasirodymas CCC Teatre.

15-KOS DIENŲ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

vyksta: gegužės 15 rugpjūčio 7
birželio 5 rugsėjo 4
liepos 3 spalio 2

ir
gruodžio 20

K A I N A n u o \$751.00

Visos grupės lankysis Leningrade, Vilniuje, Rygoje, Helsinkyje; išskyrus, birželio ir liepos grupės, kurios lankys Taliną, Vilnių, Helsinkį.

Vykstantiems iš Chicagos — 112.00

Detroito — 74.00

Clevelando — 78.00 daugiau.

GRUPĖSE DALYVIŲ SKAIČIUS RIBOTAS — NESIVĖLUOKITE!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Mass. 02127

Tel. (617) 268-8764

Savininkė: ALDONA ADOMONIENĖ

GEGUŽĖS 4 D. A. Kairio drama iš 1941 m. sukilimo, Nauj. parapijos salėje.

GEGUŽĖS 12 D. Šv. Jurgio parapijoje pietūs klebonui kun. B. Ivanauskui pagerbti.

GEGUŽĖS 12 D. Skulptoriaus P. Baltuonio kūrinių paroda Europa Travel Service salėje. Rengia Korp. Giedra.

GEGUŽĖS 19 D. Motinos dienos minėjimas. Rengia šaulių kuopos moterų sekcija Lietuvių Namuose. Pradžia 4 val. p.p.

BIRŽELIO 2 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigimas.

BIRŽELIO 23 D. Pensininkų klubo Joninės.

BIRŽELIO 30 D. Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė.

RUGSĖJO 7 D. Birutiečių parengimas.

SPALIO 12 D. Dirvos balius Lietuvių Namų salėje.

LAPKRIČIO 23 D. Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas. Rengia LVS Ramovė.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

Iš ALT S-gos Philadelphijos skyriaus veiklos

Philadelphijos skyriaus valdyba, baigdama savo kadenciją, vasario 24 d. 3 val. p. p. Lietuvių Muzikalinio Klubu patalpose sušaukė skyriaus narių metinį susirinkimą. Norėdama patį susirinkimą padaryti įdomesniu, kontaktavo ALT S-gos pirmininkę p. E. Čekienę ir pakvietė garbingą viešnią jamė dalyvauti su pranešimu aktualiais klausimais. Susirinkimas buvo gausus, dalyvavo beveik visi skyriaus nariai bei kvietieji svečiai — bendraminčiai. Be to, buvo pakviestas prieš porą savaitių atvykęs iš pavergtos Tėvynės pas šeimą nuolatiniams apsigyvenimui Jonas Kreivėnas.

Susirinkimą pravesti, pirmininko buvo pasiūlytas prezidiumas: iš pirmininko — P. Mitalo ir sekretorės — A. Špakauskienės. Susirinkimas, pagal patiektą dienotvarkę, vyko tvarkingai ir darbingoje nuotaikoje, vadovaujamas susirinkimo prezidiumo. Buvo išklausti skyr. pirmininko, išdėstininko bei reviz. komisijos pranešimai. Iš Valdybos pranešimo paaiškėjo, kad skyrius yra numatęs šį rudenį — spalio 5 d. suruošti Lietuvos Prezidento A. Smetonos 100 m. gimimo progą akademią, pajavirintą koncertu ir banketu puošniame Sheraton viešbutyje. Prelegente pakviesta A. Augustinavičienė iš Clevelando ir buv. prezidento vaikaitis pianistas A. Smetona, kuris žada akademią pajavirinti piano koncertu. Abu dalyviai savo sutikimą jau davę, gi patalpos tam tikslui išnuomos. Šie metai skyriui buvo vieni iš pelningiausių, kasą praturtinusieji beveik tūkstančių dolerių.

Diskusijom pasibaigus, pereita prie naujų skyr. val-

domųjų organų rinkimų. Reikia pasidžiaugti, kad skyr. nariai paprastai be didelių vargų sudaro valdybą bei rev. komisiją. Naujon valdybon 1974 m. išrinkti šie asmenys: I. Karalienė, P. Didelis, V. Gruzdis, P. Mitalas ir Vyt. Matonis. Praslinkus keliom dienom buvo gautas raštiškas P. Mitalo pareiškimas apie pasitraukimą iš Valdybos. Jo vieton buvo pakviestas I-as kandidatas A. Dilba. Sskr. valdyba pareigomis pasiskirstė sekančiai: pirmininku liko — Vyt. Matonis, vicepirmininku — V. Gruzdis, sekretorė — I. Karalienė, išdėstininku — P. Didelis ir ūkio vedėjas — A. Dilba. Revizijos Komisijon įėjo — K. Kaulinis, K. Špokauskas ir Br. Vigelis. Prezidiumui paskelbus rinkimų davinius, buvo paskelbta trumpa pertraukėlė. Visi susirinkę dalyviai ir svečiai buvo pakviesti prie stalų, kur skyr. ponios suruošė vaišes. Skyriaus veikloje ir bendram veikimui paskatinti, mūsų ponios yra didelės talkininkės ir jų darbais skyr. visada didžiuojasi.

Visiems užėmus vietas prie turtingai ir skoningai apkrautų stalų — prasidėjo vaišės. Užsimezgė nuoširdūs pokalbiai, pajavirinti juokais bei dainomis. Visi su nekantrumu laukė p. E.

Čekienės pranešimo. (Pranešimo tekstas ištiesai atspausdintas Dirvoje kovo 6 d.). Patyrę, kad ALT S-gos Valdyba pasiryžo išleisti monumentalinį veikalą "Tautinės Minties Keliu", susirinkę atitinkamai reagavo ir paskleidus aukų lapus, surinkta pradžia 170 dolerių. Be Sąjungos pirmininkės p. E. Čekienės buvo atvykęs drauge ir valdybos sekretorius dail. J. Bagdonas. Be to, dar dalyvavo šv. Jurgio liet. parapijos vikaras kun. Jaraška, kuris labai derinosi prie bendros visų nuotaikos.

Skyriuje dar yra įsigalėjusi maža tradicija — kai narys ar narė sulaukia garbingos 60, 65 ar 70 metų amžiaus ribą, yra pagerbiamas ir apdovanojamas dovanėlėmis. Šį kartą skyrius pagerbė savo ponias — Gr. Bakuckienę, I. Karalienę, A. Sabaliauskienę ir E. Vigeliene — jas pasveikino ir palinkėjo "Ilgiausių metų", apdovanodami liet. knygomis ir gelėmis.

Laikas nepastebimai prabėgo labai greit, gi svečiams ruošiantis kelionėn atgal į New Yorką, dar norėta ilgiau tarp savųjų pabendrauti, tačiau vėlyvas laikas ir rytojaus dienos pareigos vertė visiems skirstytis namo. (d)

DRAMOS MERDĖJIMO

KLAUSIMU OK. LIETUVOJE

Prieš kurį laiką Dirvos skaitytojai turėjo progos susipažinti su ok. Lietuvos literatūrinio gyvenimo sunkumais. Dirvos apžvalgininkas St. Perminas įtaigiai parodė tragišką ok. Lietuvos priklausomumą nuo Maskvos. Lietuviai šaukiami Maskvon, gauna ten nurodymų kaip ir apie ką rašyti, barami, grąšinami. Šitoks Maskvos ir Vilniaus "bendradarbiavimas" vadinamas "tarybinės lietuvių literatūros" kūryba!

Savaime suprantama, kad net ir komunistai lietuvių rašytojai jaučiasi pasimete, bijo iškliuti, patekti į Maskvos nemalonę, jeigu savo kūriniuose nepataikys į vis bekinančią "kultūrinę Maskvos strategiją".

Sis teroras palietė ok. Lietuvos teatrus. Baimė rašyti kurti, demonstruoti savo talentą, paraližuoja ok. Lietuvos dramaturgus. Pasijuto didelė scenos gyvenimo krizė.

Vasario 25 dieną įvyko LTSR rašytojų sąjungos "atviras partinis susirinkimas". Rašytojai komunistai, kurie bendroje rašytojų sąjungoje sudaro 25% narių, yra branduolys, betarpiškai susijęs su Maskvos SSSR rašytojų sąjungos centru. Šis susirinkimas buvo sukvietas Maskvai, per lietuvių rašytojus komunistui, paliepus.

Susirinkime dalyvavo ok. Lietuvos teatrų režisieriai, teatrologai ir spaudos kvietiniai. Eilė pranešimų buvo skirta pavaizduoti nūdienius scenos rūpesčius: nėra nau-

jų veiklų! Rašytojų sąjungoje dramaturgai gana gausiai atstovaujami, tačiau jie... šiais metais nedavė naujų veiklų! Ši nepaprastybė išaiškinama paprastai: dramaturgai bijo rašyti scenai. Dramaturgai nori prisidengti būsimų veiklų planavimais. Tiek daug rėkta apie ideologines klaidas pastatymuose, tiek prigrašyta ir prigąsdinta, kad baimės epidemija ima kaustyti senus ir jaunus dramaturgus.

Prieš keletą metų, kada buvo tas tariamas "atlydis", J. Grušas, Just. Marcinkevičius, K. Saja davė, jeigu jau ne visai laisvos kūrybos, tai bent nedrastiškai cenzoriaus pieštuko sudarkytų, pakenčiamų kūrinių. Tada pasigirdo išdidūs balsai, tvirtina, kad "tarybinė dramaturgija" ima švytėti šauniais pastatymais. Šiais metais naujų kūrinių neranda.

Partijos proteguojami dramaturgai naujokai, puikiai pataikę į režimo liniją, visiškai netinka rimtam sceniniam darbui. "Literatūra ir menas" (Nr. 9) nurodo: "nenorima rizikuoti, dirbti su pradedančiais autoriais ar rašytojais, atėjusiais į dramaturgiją iš kitų literatūros žanrų".

Pasigirdo maskvinių instrukcijų motyvai. Scenoje, kaip ir literatūroje, galima naudotis tikrai vienu metodu, tai "socialistinis realizmas". Tuo tarpu pernai Just. Marcinkevičiaus "Mindaugas" ir J. Grušo "Barbora Radvilaitė", buvo pastatyti Klaipėdos teatre eksperimentiškai, stengiantis įbūtiną "socialistinį realizmą" inešti režisieriaus individualumo bruožų. Partinė kritika pastebėjo šias scenos atšviežinimo pastangas ir žiauriai puolė dramų statytojus už nukrypimą nuo oficialaus ir privalomo metodo.

(Nukelta į 8 psl.)

NEPAMIRŠKITE ĮSIGYTI PIRMAJĄ TOMĄ, KOL DAR NEIŠPARDUOTA

Antroji laida nebus leidžiama

ŠVENTARAGIS

VYTAUTO ALANTO istorinis romanas iš Mindaugo laikų. I tomas 408 psl. Kietais viršeliais 6 dol., minkštais — 5 dol. Aplankas dail. T. Valiaus.

Tai knyga, kurią pradėjus skaityti, negalima atsitraukti, kol nebaigiamas paskutinis puslapis.

Paskubėkite įsigyti knygą pas platintojus ar tiesiog Dirvoje.

(Iškirpti)

DIRVA

P. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103

Siunčiu dol. ir prašau atsiųsti man V. Alanto romaną Šventaragis I tomą.

Pavardė ir vardas

Adresas

TOOL ROOM

Lathe hands and tool makers for night shift.

Neir Brook Park
West 130 Street
Call Mr. Tardio, 216-267-6200
(15-24)

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandose suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

RUOŠIAMAS A. A. DR. STEPONO BIEŽIO METINIS MIRTIES MINĖJIMAS-AKADEMIJA

Organizacijos, kuriose talkininkavo a. a. dr. S. Bie-

žis atstovai, įvertindami Jo lietuviškose organizacijose nuveiktus darbus, iniciatorių sušauktame pasitarime, priėjo vieningos išvados, kad dr. S. Biežis užsitarnavo įvertinimo bei visuome-

“nės pagarbos.

A. a. dr. Steponui Biežiui paminklas šv. Kazimiero Lietuvių Kapinėse bus pašventintas š. m. gegužės mėn. 19 d., sekmadienį, po pamaldų, kurios įvyks 10 val. Tėvų Jėzuitų Koplyčioje.

Dr. S. Biežio mirties metinis minėjimas įvyks tą pačią dieną, 3 val. po pietų Lietuvių Tautiniuose Namuose (6422 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.). Minėjimą-akademiją rengia komitetas sudarytas iš organizacijų atstovų. Šių atstovų susirinkime buvo apsvaistyti minėjimo - akademijos reikalai ir sudarytas Komiteto Prezidiumas iš šių asmenų: Teodoras Blinstrubas — pirmininkas, inž. Jonas Jurkūnas, vicepirmininkas, Antanas Kalvaitis sekretorius, Jonas Juodikis išdininkas.

Organizacijos, kurios norėtų įsijungti šios akademijos rengime, bet neturėjo progos dalyvauti minėtame susirinkime prašomos kreiptis į Teodorą Blinstrubą (HE 4-4076 ar Antaną Kalvaitį PR 6-8425).

A. A. Steponui Biežiui Paminėti Komitetas

VIEŠA PADĖKA

Didžiai Gergiamaš Prelatas Juozas A. Karalius, įvertindamas Encyclopedia Lituanica svarbą ir jos reikšmę Lietuvai, taip pat žinodamas jos sunkią leidimo padėtį, paaukojo \$10,000.00 paremti jos leidimą. Ši parama sumažins leidimo skolą, kuri buvo reikalinga apmokėjimo.

Tad viešai reiškiu padėką Mielam Prelatui, kad su tokia didele parama atėjo padėti išleisti Encyclopedia Lituanica III tomą.

J. Kapočius

Encyclopedia Lituanica leidėjas

Detroit

ŠILAINĖI 25 METAI

Detroito Lietuvių Tautinių Šokių Ansamblio Šilainė gegužės mėn. 18 d. Kultūriniam Centre švenčia savo veiklos 25 metų sukaktį. Ir šios sukakties aprašytame straipsnyje, Dirva kovo 20 d. Nr. 22 antraštė turėjo būti:

Šilainė rengiasi 25 metų

Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė atidaro dail. Adomo Galdiko parodą Jaunimo Centre Chicagoje. Šalia stovi sesuo Margarita Bareikaitė, Putnamo seselių vyresnioji, toliau kun. prof. Stasys Yla ir kt. V. Jasinevičiaus nuotrauka

GALDIKO DAILĖS PARODA CHICAGOJE

Š. m. kovo 15 d. Čiurlionio galerijoje Chicagoje buvo atidaryta dail. Adomo Galdiko pomirtinė paroda.

Parodos atidarymo pradžioje įvadinį žodį tarė Organizacinio ir Vykdomojo Komiteto pirmininkė Marija Remienė, kuri pakvietė Lietuvos generalinę konsulę J. Daužvardienę atidaryti parodą.

Parodos atidarymo metu svečiai buvo supažindinti su dail. Adomo Galdiko naująja monografija "A Color Odyssey". Dailininkė Aleksandra Kašubienė, viešnia iš New Yorko, pati daug

Dail. Adomo Galdiko parodos organizacinio komiteto nariai -- pirm. Marija Remienė ir dail. Povilas Kaupas. Prie registracijos stalo sėdi Danutė Augienė. V. Jasinevičiaus nuotr.

patį Wayne State Universitete lietuviškam kambariui įrengti komitetas. Pranešimus padarė pirmininkas inž. Jurgis Mikaila ir Tarptautinio Instituto tarnautojas Mr. Gajec.

Inž. Jurgio Mikailos pranešimu lietuviškam kambariui įrengti yra prisiūti 4 projektai. Projektus peržiūrėti ir juos įvertinti komisija renkasi šiose patalpose kovo 9 d. Radus tinkamą projektą bus paskirta ir išmokėta premija 1,500 dolerių.

Mr. Gajec painformavo, kad Detroito etninės grupės iš Rockefellerio fondo yra paskirta 150,000 dolerių. Ir po tiek pat bus duodama dar dvejus metus.

Detroito organizacijos turėtų susidomėti tais pinigais ir susisiekti su Mr. Gajec, kad nors dalelę tų pinigų tektų ir lietuviams.

Naujavedžiai Ona ir Mykolas Vitkai savo vestuvių puotos, kuri įvyko L.N. kovo 9 d. torto gabaliuką -- \$20.00 siūnčia ir Dirvai.

Pranas Juška St. Butkaus šaulių kultūrinėje popietėje įteikė Dirvos bendra-

A.A. DR. LEONARDAS PLECHAVIČIUS

Š. m. kovo mėn. 18 d. New Yorke po sunkios ligos mirė dr. L. Plechavičius. Dar viena skaudi spraga mūsų tautinėse eilėse: jis buvo ne tik darbštus ir sumanus gydytojas, bet per visą savo gyvenimą buvo tvirtas, nepalaužiamas lietuvis, Lietuvos ir lietuviybės gynėjas.

Dr. L. Plechavičius gimė 1904. XII. 20 Mažeikių aps., Židikų valsčiuje; jis aukso medaliu 1925 baigė Vysk. Valančiaus gimnaziją Telšiuose ir Kauno Vyt. Didžiojo universitete medicinos mokslus baigė 1932 m. su pasižymėjimu; po to 1933 m. dar baigė Kaune Karo mokyklą, gaudamas atsargos leitenanto laipsnį. Nuo 1933 iki 1939, kol Hitleris neužgrobė Klaipėdos krašto, dr. L. Plechavičius dirbo Liet. Raud. Kryžiaus Klaipėdos ligoninės chirurgijos skyriuje.

Klaipėdos kraštą vokiečiams okupavus, dr. L. Plechavičius buvo paskirtas Telšių apskrities ir miesto ligoninės direktorium ir išbuvo tose pareigose iki 1944 m. Per tą laikotarpį dr. L. Plechavičius ligoninę išplėtė iš 33 lovų iki 210 lovų, ir įrengė vidaus ligų, chirurgijos, akušerijos-ginekologijos, ausų-akių, vaikų ir apkrečiamųjų ligų skyrius.

1944 m. bolševikų kariuomenei artėjant į Lietuvą, pasitraukė į Vakarų; 1949 m. atvyko į Ameriką ir 1954 m. čia išlaikė gydytojo valstybinius egzaminus ir apsigyveno Yonkers, N. Y., visą laiką dirbdamas gydytojo darbu. Buvo aktyvus lietuvių gydytojų Korporacijos Fraternitas Lithuanica narys; bendradarbiavo ir kitose lietuvių bei amerikiečių mediciniškose organizacijose.

Minint Korp. Fraternitas Lithuanica Chicagoje 1958 m. 50 m. sukaktį, dr. L. Plechavičius savo gyvenimo credo taip išreiškė: "Esame išsiblaškę po visą pasaulį; daug brolių žuvo karo metu, tad likę gyvi, kur mes būtumėm, turime palaikyti tarp savęs glaudžius ryšius".

Dr. B. Matulionis

darbiui Antanui Griniui laikraščio prenumeratai pratęsti \$13.00. Jo duktė Regina Juškaitė šioje popietėje skaitė Putvių šeimos biografiją.

Dramos...

(Atkelta iš 7 psl.)

Dabar mes matome to teroro rezultatus. Dramaturgai bijo rašyti, režisieriai bijo statyti.

Teatro problemomis pasisakė A. Samulionis, A. Gudelis, LTSR rašytojų sąjungos pirmininkas A. Baltakis, kuris nesenai, Maskvoje, pateikė ok. Lietuvos rašytojų darbo apyskaitą, gavo pipirų, pasižadėjo taisyti.

D. Judelevičius, su atsargiais rezervais, gynė eksperimentikos principą. Tačiau ir jis nedrįso apibūdinti punkto, kur "šuvo pakastas".

Dramos negalavimai glūdi vadinamoje "ideologinėje" veikalo bei jų pastatymo metodo priežiuroje. Rašytojai ir dramaturgai sustingo, laukdami parankesnių progų. Tuo tarpu partijos glostomi "pradedantieji" tuštumos užpildyti negali. Jų darbui žemiau kritikos. (a.s.)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
RUBBER MOLD MAKERS
TOOL MAKERS
MACHINISTS
JIG & FIXTURE
Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Also accepted men with a minimum of 2 years' steady work & frigate bgeffits.
Apply call or write
MONROE TOOL CO.
RT. 2 SPARTA PIKE
LEBANON, TENN. 37087
615-444-6840 (18-24)

Palaidojusiems savo mylimą motiną ir uošvę, mūsų mieliems JANEI ir JUOZUI DAUNORAMS, HENRIKUI ir MARTAI MACIJAUSKAMS ir visiems

A. A.

PRANĖS MACIJAUSKIENĖS

giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia

Kazimiera ir Aleksas
Laikūnai
Jūratė ir Vitas
Kokliai

A. + A.

JONUI STARKUI

tragiškai žuvus, jo žmonai BIRUTEI

ir šeimai nuoširdžią užuojautą reiškia

J. J. Agurkiai

JANINAI VAITENIENEI

mirus, jos vyrui ANTANUI VAITĖNUI gilią užuojautą reiškia H. Fordo ligoninės bendradarbiai su šeimomis:

Irena ir Vytautas Alantai
Eugenija Bulotienė
Liucija Puskepalaitienė
Felicija Olšauskaitė
Aldona ir Kazimieras Stasaičiai
Regina ir Algirdas Vaitiekaičiai

Savanoriui-kūrėjui
KAZIMIERUI EIDUKAIČIUI mirus, dukrai sk. akademikei MARIJAI PUŠKORIENEI ir vaikaičiams skautams GEDIMINUI, LINUI ir PAULIUI gilią užuojautą reiškia

Pilėnų Tuntas
ir
Tėvų Komitetas

Mylimą Tėvelį
A. A.
KAZIMIERĄ EIDUKAITĮ Amžinybėn palydėjus, jo liūdinčiai dukrai ir mūsų sesei ps. MARIJAI PUŠKORIENEI, jos šeimai ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Clevelando Neringos Skaučių
Tuntas

K.L.B. St. Catharines Apylinkės Valdybos nariui
A. A.

JUOZUI SATKUI

mirus, jo žmonai, dukroms, seseriai, broliui Lietuvoje ir broliams: ANTANUI, MYKOLUI ir VINCUI Kanadoje, jų šeimoms, giminėms ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

LB St. Catharines
Apylinkės Valdyba

A. A.

PRANEI MACIJAUSKIENEI

mirus, jos dukrą JANĘ ir JUOZĄ DAUNORUS, sūnus HENRIKĄ ir ADOMĄ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

B. Juknaitienė
S. Račinskienė ir
A. Račinskas su šeima

A. A.

DR. LEONARDUI PLECHAVIČIUI

mirus, žmoną su šeima, jo seseris ELENĄ LE-GECKIENĘ, PRANĘ BALANDIENĘ, gimines, bei artimuosius liūdesio valandoje giliai užjaučiame

P. O. Dabkai